JAARVERSLAG 2020

OMDAT THUISLOOSHEID MEER IS DAN EEN GEBREK AAN EEN WONING

1. VOORWOORD 3
2. ALGEMENE WERKING 4
2.1 INLEIDING TOT HOBO
2.2 GESCHIEDENIS VAN HOBO
2.3 DOELGROEP 5
2.4 ALGEMENE DOELSTELLINGEN EN AANPAK 6
2.5 STREVEN NAAR KWALITEIT 7
3. ORGANIGRAM 8
3.1 FUNCTIE-ORGANIGRAM
3.2 BEHEERSSTRUCTUUR
3.3 PERSONEELSSTRUCTUUR 9
3.4 VRIJWILLIGERS
4. PARTNERS 10
4.1 WERKEN IN EEN NETWERK
4.2 PARTNERS BINNEN DE SECTOR
4.3 ANDERE PARTNERS 13
5. HOBO IN CIJFERS 18
5.1 DUIDING CIJFERS 21
6. HOBO & CORONA 25
7. AANBOD 28
7.1 ONTHAALWERKING
7.1.1 ONTHAALPERMANENTIES
7.1.2 TOEGANG TOT INTERNET EN COMPUTER 29
7.1.2.1 RUSTRUIMTE IN DE BSB
7.2 TRAJECTBEGELEIDING 30
7.2.1 INHOUDELIJK
7.2.1.1 JOBATELIER
7.2.2 STATISTISCH
7.2.3 WERKRUIMTE 33
7.3 ACTIVITEITEN 35
7.3.1 ATELIERS 39
CREA
NAAIEN
KOKEN
7.3.2 CULTUUR 41
CULTUURUITSTAPPEN
7.3.3 EVENEMENTEN 42
HOBODAG
OUDEJAAR
7.3.4 INITIATIES 44
COMPUTER
FRANS
NEDERLANDS
7.3.5 ONTMOETING 47
DAGUITSTAP
SOIRÉE HOBO
VRIJDAG
HOBO @ NATUUR
7.3.6 SPORT EN SOCIO-SPORTIEVE WERKING 50
ZWEMMEN
FITNESS
YOGA
VOETBAL
7.3.7 PROJECTEN 53
DIGITALISERINGSPROJECT
WINTERPROJECT: 86.400
STAYCATION ZOMER 2020
SOCIO-ARTISTIEK PROJECT: FORSITI'A
7.4 DOORVERWIJZING 60
7.4.1 TICKETDOORVERWIJZING
7.4.2 TOELEIDING TOT CULTUUR
7.4.3 DUIZENDPOOT
7.5 SENSIBILISERING 62
7.5.1 PRAATGROEP 65
7.5.2 PRESENTATIES EN RONDLEIDINGEN
7.5.3 VERTEGENWOORDIGING 66
7.5.4 SIGNALISATIE EN BELEIDSVERANDERING
7.5.5 SOCIALE ACTIE 67
8. FINANCIEEL VERSLAG 68
9. HOBO IN DE PERS 69
10. NAWOORD 70

Dagbesteding is zo belangrijk voor mensen in een precaire situatie. Dit werd telkens opnieuw duidelijk als we mensen spraken over jullie aanbod en hen nadien vroegen hoe het geweest was. Het deed hen enorm deugd en hielp velen om met de dagelijkse stress om te gaan. Om het met de woorden van een van onze bewoners te zeggen 'it lifts up their spirits'.

Laura Van Haesendonck, Psychosociaal hulpverlener team onthaal

© HANNES COUVREUR

1. VOORWOORD

Soms als ik door de straten van Brussel loop, vraag ik me af hoeveel van de mensen die ik zie dak- en/of thuisloos zijn. Want ik weet dat je onze cliënten er niet zomaar uitpikt. Bij sommigen weet je het na een eerste oogopslag, maar bij de meesten helemaal niet. Dan kijk ik rondom mij en zie gewoon een mengelmoes van mensen, talen, levensstijlen. En dan weet ik dat ik waarschijnlijk meer mensen zie dan ik vermoed, maar het nooit echt zal weten.

Tot dit jaar.

In een verlaten Brussel reed ik op mijn fiets naar Hobo, geen auto's, geen wandelaars, geen handelaars. Enkel ik op mijn fiets. En onze cliënten. Uit de stad was eenieder weg gezeefd die ergens naartoe kon (en ik spreek me niet uit over de kwaliteit van die plaats, waarschijnlijk voor velen ook nog steeds precair) en bleven enkel de mensen over die nergens naartoe konden gaan. Onze mensen. Zij konden nergens naartoe. Er waren geen deuren voor hen open en geen veilige haven. Ze zeggen wel eens dat Corona (we zullen dat woord in de rest van dit verslag zo weinig mogelijk gebruiken, dat beloven we u!) een vergrootglas is voor alles wat voorheen al moeilijk liep. Ik denk dat het vooral illusies heeft weg gezeefd en filters heeft weggehaald die zouden kunnen doen denken dat we 'al bij al' een succesvolle welvaartstaat zijn. We hebben op Hobo gezien hoe mensen uitgesloten werden van die welvaart, van de ene dag op de andere. Het was schrijnend, onwerkelijk en surrealistisch.

Vanaf de eerste dag van de eerste lockdown beslisten we als Hobo dat we er een maximum moesten zijn voor onze mensen. We gingen 7 dagen op 7 open, gaven welvaart in een koffietas, welzijn in de vorm van toegang tot toiletten, rechten in de vorm van toegang tot telefoonopladers en computers en nog zoveel meer. We wilden dat onze mensen zich minder uitgesloten zouden voelen, zouden voelen dat er toch nog mensen klaar voor hen stonden, toegang geven tot de 'bare essentials'. En dat was meer dan noodzakelijk. Het betekende een hele ommezwaai, het hele jaar door. Een continu proces van (her)uitvinding en aanpassing, van duizenden inspanningen, van op zoek gaan naar extra ruimten en samenwerkingen, van moeilijke crisisperioden die elkaar afwisselden. Hobo heeft dingen gedaan die ik niet voor mogelijk hield voorheen en wederom heeft het team van Hobo getoond de doelgroep op de eerste plaats te zetten met een dynamiek en flexibiliteit die zijn weerga niet kent. Dit verslag doet (niet genoeg) recht aan de inspanningen van dit jaar, maar ik hoop dat het toch een idee geeft van de omvang van wat Hobo voor de doelgroep betekend heeft dit jaar.

Ik beëindig ook dit jaar met deze – elk jaar met evenveel oprechtheid – woorden: Onze dank gaat ook dit jaar uit naar alle mensen, organisaties, subsidiërende overheden en donateurs, collega's, vrijwilligers,... die samen met ons deze missies realiseren. Bedankt voor weer een jaar van vertrouwen, engagement en ongelofelijke inzet!

Duizenden keren bedankt!
Namens het Hoboteam,
Daan Vinck

2. ALGEMENE WERKING

2.1 INLEIDING TOT HOBO

Hobo is een dagcentrum voor dak- en thuisloze mensen in Brussel. Wij werken rond vijf pijlers: onthaal, trajectbegeleiding van werkzoekenden, organiseren van activiteiten, doorverwijzing van cliënten en sensibilisering. Het dagcentrum Hobo is een samenwerking tussen CAW Brussel vzw en Hobo vzw.

Het belang van dagcentra in het landschap van de dak– en thuislozensector mag niet onderschat worden. Als dagcentrum kan en is Hobo een partner voor de cliënt gedurende de hele periode dat de persoon hier nood aan heeft. Mensen die op straat leven, in onthaalhuizen of mensen die (terug) een woning hebben gevonden: ze kunnen allen gedurende deze moeilijke periode in hun leven beroep doen op onze diensten. Voor vele mensen van de doelgroep betekent dit dat we een ankerplaats zijn, een plaats waar ze welkom zijn en blijven. Ongeacht in welk stadium van dak– en thuisloosheid ze zich bevinden. Dagcentrum Hobo speelt op die manier in op een belangrijke nood van deze doelgroep: de noodzaak aan (langdurige) verankering.

Binnen ons aanbod houden we sterk rekening met de complementariteit van onze werking met de rest van de dak– en thuislozensector. We voorzien in oplossingen voor de noden en behoeften van de doelgroep waarvan we opmerken dat deze niet of nauwelijks ingelost worden op andere plaatsen. Op deze manier kunnen we samen met onze partners binnen en buiten de dak– en thuislozensector een integraal aanbod voorzien dat de dak– en thuisloze persoon de best mogelijke kans biedt om haar of zijn situatie te verbeteren. Zie deel onthaal binnen 'Aanbod'.

2.2 GESCHIEDENIS VAN HOBO

Naar aanleiding van het colloquium "Armoedbestrijding in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (1991) georganiseerd door de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC), werd door verschillende thuislozenwerkingen een samenwerkingsverband tot stand gebracht met de bedoeling om kansarmoede gezamenlijk aan te pakken. Zes thuislozenwerkingen gevestigd in Brussel vormden in 1992 de stichtende leden van de vzw Hobo die de doelstelling van een geïntegreerde thuislozenzorg wilde nastreven. Hobo wou een antwoord bieden op de meervoudige problematiek van de thuisloze mensen: op psycho-sociaal vlak was er een goed aanbod maar voor vele andere levensdomeinen was er weinig ruimte binnen de bestaande werkingen. Hobo vzw zag het levenslicht op 28/05/1992.

Anno 1992 zag het aanbod van Hobo er zo uit: Socio-culturele integratie, integratie via sport, toeleiding tot tewerkstelling, opleiding en basiseducatie, een klusjesploeg, toeleiding tot huisvesting, medische en hygiënische hulpverlening, integratie via be-

schut wonen en een kinderwerking vanuit een preventieve aanpak. Er was een kernteam voor tewerkstelling, sport, culturele en ontspanningsactiviteiten. Een aantal werknemers werden gedetacheerd naar instellingen zoals Open Deur, de Schutting, het Sociaal Verhuurkantoor Iris en het Leger des Heils. In de loop der jaren verkregen de kinderwerking, de toeleiding tot huisvesting en het begeleid wonen eigen subsidies. Vanaf de eerste jaren was er een partnership opgericht rond tewerkstelling met Actiris (vroegere BGDA). Hiernaast kreeg Hobo ook subsidies van het Vefik, later van het Stedelijk Impulsfonds (SIF) en vanaf 2002 van het Stedenfonds. In totaal waren er destijds 13 aangesloten thuislozenwerkingen.

Na 2007 nam het Stedenfonds een andere wending en moest de VGC middelen en werkingen afstaan aan de Vlaamse Gemeenschap. Vanaf 2008 werden een aantal bevoegdheden overgedragen; de middelen van Vlaanderen verliepen sindsdien grotendeels via het CAW (Archipel). Tussen 2007 en 2010 kende Hobo enkele moeilijke jaren door onzekerheid omtrent subsidiëring maar dankzij de vele medestanders en sympathisanten kwam Hobo deze moeilijkheden te boven. In 2010 maakten we de overgang naar CAW Archipel. Hobo maakte voor een korte duur 100% deel uit van het CAW alvorens opnieuw gedeeltelijk autonoom te worden. Vanaf 2012 werd het dagcentrum een samenwerking tussen 2 vzw's: Hobo vzw en CAW Archipel vzw. Beide vzw's voorzagen personeel en werkingssubsidies zodat het dagcentrum kwalitatieve hulpverlening kon bieden. Vanaf 2014 zijn CAW Archipel en CAW Mozaïek gefusioneerd tot CAW Brussel. Het dagcentrum werd bijgevolg een samenwerkingsverband tussen Hobo vzw en CAW Brussel vzw. Beide vzw's voorzagen personeel en werkingsmiddelen voor het dagcentrum. In 2015 verhuisde Hobo van de Arduinkaai naar zijn huidige locaties. Twee gebouwen herbergen sindsdien de werking. In de Kartuizerstraat 69b heeft Hobo een atelierruimte. De bureauruimten, computerruimte en polyvalente zaal zijn te vinden in de Kogelstraat 24. Anno 2020 is Hobo een dagcentrum voor dak-en thuisloze mensen in Brussel met middelen van het CAW Brussel, de GGC en een partnerschap met Actiris. Met zijn 50-tal partnerorganisaties en meer dan 1244 deelnemers per jaar biedt Hobo een kwalitatieve werking aan, integraal en drempelverlagend!

2.3 DOELGROEP

Het Steunpunt Algemeen Welzijnswerk omschrijft thuisloze mensen als "personen die door financieel-economische, sociale en/of psychologische oorzaken en omstandigheden niet in staat zijn een dak of thuis te verwerven of te behouden." Thuisloosheid is dus meer een proces van ontankering dan een statisch gegeven: het is het resultaat van allerlei gebeurtenissen, het wegvallen van steunfiguren en/of het niet kunnen voldoen aan sommige basisbehoeften.

Dat wil tevens zeggen dat het hier niet gaat om een homogene groep met een eenduidig profiel. Tot onze doelgroep behoort de dakloze persoon die op straat of in de urgente nachtopvang slaapt, de persoon die een plaats heeft verkregen in een onthaalhuis en mensen die in een begeleide woonstructuur zijn ondergebracht. Daarnaast is ons aanbod er ook voor de mensen die na hun

periode in een onthaalhuis een studio of appartement hebben gevonden en nog maar net (opnieuw) van een stabiele woonsituatie genieten.

Aangezien thuisloosheid een problematiek is die zich situeert op verschillende levensdomeinen en eerder een proces is dan een feitelijk gegeven, kan niet verwacht worden dat deze problemen allemaal op korte termijn aangepakt worden. Vaak is het een proces met vallen en opstaan. Hobo is aanwezig als een partner, een luisterend oor en een plaats van herbronnen voor de thuisloze persoon. Wij stellen binnen de werking van het dagcentrum verschillende basisbehoeftes centraal die onmisbaar zijn voor een humaan leven, zoals een sociaal netwerk, deelname aan de samenleving, goed onderwijs, een inkomen, een evenwichtige dagplanning, een gezonde leefomgeving en een goede gezondheid.

2.4 ALGEMENE DOELSTELLINGEN EN AANPAK

DOELSTELLINGEN

Het grootste streefdoel van de werking is om specifieke competenties van thuisloze mensen te versterken:

- Maatschappelijke participatie en re-integratie
- Zelfwaarde en zelfvertrouwen
- Uitbouwen van een netwerk en isolement doorbreken
- Zelfstandigheid bevorderen

Hobo's doelstellingen zijn gebaseerd op de sleutelcompetenties opgesteld door de OESO.

Het programma voor de internationale beoordeling van competenties van volwassenen (PIAAC) van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) geeft aan dat een constant hoog percentage tieners en volwassenen niet over voldoende basisvaardigheden beschikt. Het gaat hier over brede transversale competenties voor functioneren in de samenleving en een leven lang leren. De sleutelcompetenties luiden als volgt: 1. Communicatie in de moedertaal; 2. Communicatie in vreemde talen; 3. Wiskundige competentie en basiscompetentie op het gebied van exacte wetenschappen en technologie; 4. Digitale competenties; 5. Leercompetenties; 6. Sociale en burgerschap competenties; 7. Ontwikkeling van initiatief en ondernemerschap; en 8. Cultureel bewustzijn en culturele expressie.

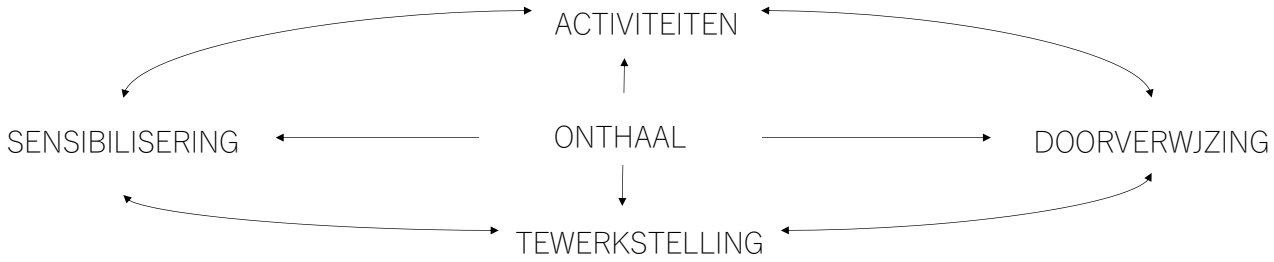

* Onthaal/permanentie: op elk moment van de dag staat een collega van Hobo ter beschikking voor de doelgroep en andere organisaties. Deze beschikbaarheid of permanentie is het eerste aanspreekpunt voor eenieder die Hobo contacteert of frequenteert. De cijfers van dit deel kunnen (bij benadering) gevonden worden in het deeltje 'onthaal' onder 'Aanbod'.

AANPAK & METHODIEK

De algemene methodiek van Hobo steunt vooral op een integrale en drempelverlagende aanpak. Alle levensdomeinen zijn intrinsiek met elkaar verweven en moeten simultaan worden aangeraakt om vooruit te komen in het leven. We merken dat het bij onze doelgroep niet eenvoudig is om sommige levensdomeinen te 'activeren'. Vaak zijn er te veel of te hoge drempels die hen weerhouden. Hobo heeft ervaring met het herkennen en identificeren van deze drempels. Onze aanpak richt zich op het ontwikkelen en uitvoeren van strategieën om drempels te verlagen, te verminderen of zelfs helemaal weg te werken.

Belangrijk voor onze aanpak is dat we steeds vertrekken vanuit de sterktes van een persoon. Wanneer mogelijk wordt een activeringstraject opgestart. Dit op professioneel, sociaal of welzijnsvlak. Samen met de persoon wil Hobo verandering teweeg brengen op verschillende levensdomeinen.

2.5 STREVEN NAAR KWALITEIT

Hobo is een dynamische werking die noden en verlangens van de doelgroep probeert in te vullen. We streven daarbij steeds naar een zo hoog mogelijke kwaliteit van onze diensten. Regelmatig evalueren we ons aanbod en voegen we verbeteringen toe. We passen aan naar gelang de noden op het terrein. Onze eerste kwaliteitscontrole is de beantwoording aan de concrete noden van de doelgroep. We toetsen regelmatig af bij de doelgroep of het aanbod beantwoordt aan hun vragen en verwerken hun feedback in de verdere uitbouw van onze diensten. Onze partners worden regelmatig naar feedback gevraagd en voorzien in een tweede controlelijn. Jaarlijkse engagementsvernieuwingen

tussen deze partners en onszelf zijn daar een concreet voorbeeld van. Tot slot stellen we interne actieplannen op om de kwaliteit te garanderen van onze diensten.

Op die manier streven we ernaar om van Hobo een dynamische, flexibele maar bovenal kwalitatief nuttige organisatie te maken in de strijd tegen dakloosheid te Brussel. Het is een continu proces van (her)uitvinding, aanpassing en ontwikkeling om zo elk jaar een beetje beter te doen dan het jaar ervoor.

3. ORGANIGRAM

3.1 FUNCTIE-ORGANIGRAM

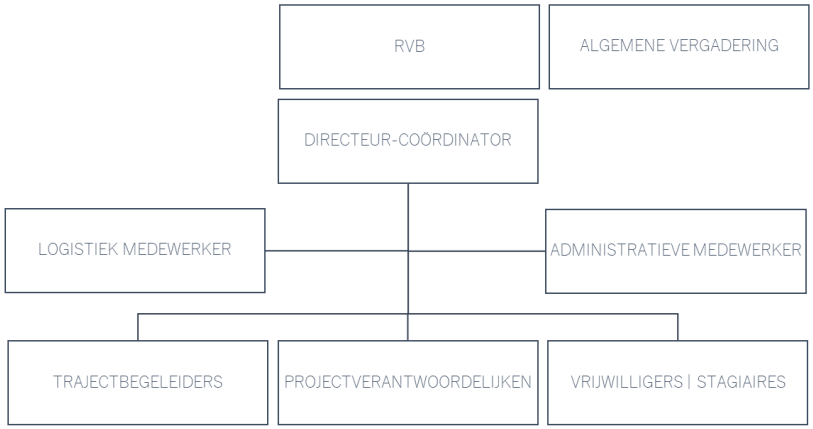

3.2 BEHEERSTRUCTUUR

ALGEMENE VERGADERING (doorgegaan op 29/05)

Brigitte Houtman, Edwin Vanhollebeke, Iram Chaudary, Jean-Marie De Smet, Jo Geysen, Ria Willem, Leen Hellinkcx

RAAD VAN BESTUUR (vergaderingen op 29/05, 28/08)

Brigitte Houtman, Iram Chaudary, Jean-Marie De Smet, Jo Geysen, Leen Hellinckx, Ria Willem

3.3 PERSONEELSSTRUCTUUR

2020	onbepaald	bepaald	Vervanging	CAW Brussel	Hobo vzw	VTE	januari	februari	maart	april	mei	juni	juli	augustus	september	oktober	november	december
Axelle François		x			x	0,5	Winterproject 86,400						Afwezig		Niet in dienst			
Charlotte Inghels	x			x	x	1	Trajectbegeleidster											
Daan Vinck	x				x	0,8-1	Directeur Hobo vzw & teamondersteuner CAW Brussel											
Daniel Ciancio		x			x	1	Project digital empowerment						Afwezig		PDE		afwezig	
François Kabalisa	x				x	0,75	Niet in dienst								Logistieke medewerker			
Griet Goelen			x	x		0,5	Projectverantwoordelijke; Crea											
Hannah DeSmet		x	x	x	x	0,7	Projectverantwoordelijke vrijdagactiviteit, fitness, Yoga,…											
Josef Terlaeken		x			x	0,5	Niet in dienst						Staycation		NID		Winterproject 86,400	
Koen wouters	x				x	1	Afwezig											
Linda Vanryckeghem	x			x		0,5	Afwezig											
Lore Walravens		x			x	0,5	Niet in dienst										winterproject	
Margo Hollemans			x		x	1	Projectverantwoordelijke: theater, cultuur, naaien, …											
Meriem El Gharbi	x				x	1	Trajectbegeleidster											
Mikaël Wellens	x			x	x	0,75-0,5	Projectverantwoordelijke sporten (voetbal, fitness, zwemmen) & trajectbegeleider											
Niels Vantyghem	x	x			x	1-0,75	Winterproject 86,400						Staycation		Adminsitratief verantwoordelijke			
Philippe Lambotte		x			x	1	Niet in dienst							Project digital empowerment				
Sandrien Bilterest	x				x	1	Afwezig							Project; Theater, naaien, cultuur,,,				
Sarah Leyssens	x			x		0,8	Afwezig										Niet in dienst	
Sebastien De Wagter	x				x	0,8	Trajectbegeleider & TEWverantwoordelijke											
Thomas Vanholst	x			x		0,8	Werkt bij CAW-Brussel - deelwerking Albatros								Trajectbegeleider			
Tom Carlier	x			x		0,8	Projectverantwoordelijke; Voetbal, Nederlands, computer, internet, duizendpoot,…											

3.4 VRIJWILLIGERS

Vrijwilligers zijn onmisbaar in ons dagcentrum. Bij verschillende van Hobo's activiteiten steken zij wekelijks hun handen uit de mouwen. Activiteiten als voetbal, soirée hobo, creatief atelier en de initiaties Nederlands en Frans winnen dankzij hen aan kwaliteit. Ook worden onze activiteiten er toegankelijker door, voor meer mensen. Vrijwilligers verlichten het werk voor projectverantwoordelijken, die steeds kunnen rekenen op hun kennis en energie.

Ons winterproject wordt twee keer per week bijgestaan door 5 tot 8 vrijwilligers. Zonder hen kan dat project niet met dezelfde intensiteit een bende uitgelaten kinderen begeleiden die 2 keer per week Brussel onveilig maken. Het blijft elk jaar indrukwekkend om vast te stellen hoeveel mensen week na week voor deze kinderen klaar staan.

We organiseerden dit jaar twee keer – telkens voor een aantal maanden – een onthaal en rustruimte in de Beursschouwburg. De eerste keer werden we ondersteund door enkele werknemers van de Beurschouwburg en Globe Aroma, die als vrijwilliger aan de slag gingen bij ons. Vanaf november zochten en vonden we nieuwe vrijwilligers die onze mensen een warme tas soep of koffie aanboden, en steeds beschikbaar waren voor een gezellig gesprek met onze bezoekers. Waardevol voor beiden.

Ook denken we aan de mensen van de AB, die samen met ons zo hard gewerkt hebben om onze oudejaarsactie op poten te zetten. We bekomen nog steeds van het succes daarvan! We bedanken iedereen die zich in 2020 voor ons heeft ingezet. Een moeilijk jaar werd er een heel stuk lichter door.

4. PARTNERS

4.1 WERKEN IN EEN NETWERK

Als integraal onderdeel van de Brusselse thuislozensector wil Hobo zijn werking verankeren in een breed netwerk van samenwerkingen. Deze vormen bij wijze van spreken het skelet van de werking. Onmisbaar voor Hobo om de doelgroep te bereiken zijn de partnerorganisaties waarmee we samenwerkingen op maat aangaan. Bovendien zijn we overtuigd dat thuislozenzorg enkel goed gerealiseerd kan worden als deze geïntegreerd te werk gaat. Partnerschap, uitwisseling en samenwerking met actoren binnen en buiten de thuislozensector zijn daarom strikt noodzakelijk. Hobo zet hier intensief op in.

4.2 PARTNERS BINNEN DE SECTOR

Met elk van onze partnerorganisaties zetten we een samenwerking op op maat. Deze wordt vastgelegd in een engagementsverklaring die we jaarlijks evalueren. Hierin wordt beschreven hoe we de samenwerking organiseren en wie als contactpersoon zal optreden (zowel vanuit Hobo als vanuit de partnerorganisatie). Om Hobo kenbaar te maken wordt er bekeken of onze contactpersoon kan langsgaan tijdens een team- of bewonersvergadering, het eetmoment of een ander tijdstip. De partnerorganisatie kan ook vragen dat één van Hobo's trajectbegeleiders of projectverantwoordelijken langskomt om meer informatie te geven rond een specifieke activiteit. Ons uiteindelijke doel is de cliënten zo vertrouwd mogelijk maken met Hobo.

Om ons aanbod te communiceren naar partnerorganisaties sturen we om de twee weken onze activiteitenkalender

door via mail. De contactpersoon in de organisatie zorgt ervoor dat de kalender besproken of opgehangen wordt in hun werking.

STATISTIEKEN

In de volgende tabel kan u lezen hoeveel mensen doorverwezen zijn door de verschillende partnerorganisaties van Hobo. Het aantal doorverwijzingen is geen maatstaf voor de kwaliteit of pertinentie van een samenwerking. Sowieso laat de capaciteit van Hobo niet toe om met alle organisaties evenveel of even intensieve doorverwijzingen mogelijk te maken.

Ter verduidelijking van de tabel: iedereen die naar Hobo wordt doorverwezen, registeren we onder de initiële doorverwijzer. D.w.z. dat iemand die eerst doorverwezen wordt door een bepaald onthaalhuis, maar later ook via andere organisaties tot bij ons komt, geregistreerd blijft staan onder dat onthaalhuis. De categorie 'andere organisatie' zijn cliënten die doorverwezen worden door organisaties die (nog) niet behoren tot de partnerorganisaties van Hobo, maar wel tot de doelgroep behoren. We laten hen uiteraard aansluiten bij ons aanbod.

In de tweede kolom 'NIEUW 2020' kan u het aantal nieuwe mensen zien. Zij werden doorverwezen door de desbetreffende partner in 2020 en kwamen zich effectief bij Hobo aanmelden. De tweede en derde kolom betreffen de mensen die doorverwezen zijn door een partner én die deelgenomen hebben aan een activiteit, of zij nu in 2020 of vroeger tot ons kwamen. De laatste kolom betreft de mensen die door een partner zijn doorverwezen en die een begeleiding bij het zoeken naar werk zijn aangegaan.

PARTNERORGANISATIES	NIEUW 2020	DEELNEMERS	DEELNAMES	TEW
(Consigne) Article 23	1	5	64	
Accueil Montfort		1	2	1
Alias	1	1	1	3
Andere organisatie	240	349	2136	11
Aprèstoe	2	7	7	7
Ariane		2	12	1
Bij ons - Chez Nous	7	29	256	
Camelia - Link Brussel		1	1	

CAW Brussel - Albatros	9	19	62	2
CAW Brussel - Andere	1	1	1	
CAW Brussel - Consortium	10	13	123	
CAW Brussel - De Schutting		17	98	1
CAW Brussel - Leger des Heils 'De Foyer' (=bodegem)	5	15	48	10
CAW Brussel - Onthaal	16	17	139	4
CAW Brussel - Outreach		2	12	
CAW Brussel - Puerto	1	3	34	8
CAW Brussel - Vrienden van het Huizeke		3	47	1
CAW Brussel - Woonbegeleiding	1	2	63	
Diogenes		3	61	3
Doucheflux	15	22	312	1
Escale		2	2	4
Ex-partners		17	35	
Fami-Home	1	1	8	1
Haard en Vrede	3	3	3	
Hoeksteen	7	15	133	
Home Baudouin	4	8	48	6
Home Victor du Pré		15	34	
Jamais sans toit	6	8	31	
La M.A.S.S.	1	1	1	2
La maison rue verte asbl		2	3	
LAMA asbl	1	1	1	
Le Relais		6	49	1
Leger des Heils – Foyer Georges Motte	1	8	35	1
Leger des Heils – Foyer Selah	5	12	28	7
Les Petits Riens - maison d'accueil	2	2	9	1
Lhiving	1	2	5	1
Maison de la mère et de l'enfant		1	1	
Médecins du monde	1	15	107	

Médecins du monde	1	15	107	
Nasci vzw	2	8	22	
Ongekend	621	421	2159	
Open Deur	8	20	121	6
PAG-ASA	11	17	129	11
Pierre d'angle	1	1	29	2
Pigment	12	30	204	
RestoJet	1	1	1	
Samu Social "Petit Rempart"	20	45	304	4
Source ASBL - La Rive - La Rencontre	3	23	189	4
Straatverplegers - Infirmiers de rue		1	1	
t Eilandje - L'îlot "Bruxelles" (mannen) - Locquenghien		1	1	1
t Eilandje - L'îlot- "le 160" (vrouwen)	8	6	8	
t Eilandje - L'îlot "le Clos"	4	6	22	
Talita	11	19	79	8
Transit		1	1	1
Eindtotaal	**1045**	**1231**	**7282**	**114**

4.3 ANDERE PARTNERS

Naast onze samenwerking met voorgaande thuislozenorganisaties zijn ook volgende samenwerkingsverbanden van belang. Een greep uit de organisaties waar we mee samenwerken:

Dankzij onze partnership met ACTIRIS kunnen we intensief aan trajectbegeleiding doen met onze cliënten. Actiris is de Brusselse Gewestelijke Dienst voor Arbeidsbemiddeling.

Tijdens de winterperiode werken wij samen met AMA (Fédération des maisons d'accueil et des services d'aide aux sans-abri). Dit samenwerkingsproject (projet 86.400) biedt extra ondersteuning aan dak- en thuislozen tijdens de wintermaanden.

ARA is een vereniging waar armen het woord nemen. In de verenigingen staan mensen die in armoede leven centraal. Zij nemen er op alle niveaus het woord. Hobo organiseert in samenwerking met ARA een praatgroep voor dak- en thuisloze mensen.

RECHT OP EEN DAK OF HET DAK OP is een emanatie van de Brusselse armoedesector en mobiliseert sinds juni 2017 via ver-

"Les personnes ayant bénéficié de ce service (ateliers digitaux Mobile de Hobo) sont pour la plupart des sans-abris chroniques, ayant de grosses difficultés à se repérer dans l'espace/ temps, ou des personnes à mobilités réduites, ou des personnes ayant des problèmes de santé mental; Par conséquent avoir une activité de Hobo au sein du Samu social est un plus pour ces personnes si vulnérables. Le temps de ces activités, nos hébergés oublient durant un moment leurs problèmes et permet également une autosatisfaction de pouvoir réaliser quelque chose de concret. Nous avons toujours été très heureux de cette collaboration et nous serions ravi de poursuivre dans les années nos activités venant en aide aux plus précarisés."

Decourriere Céline, Coordinatrice de jour Samusocial Petit Rempart

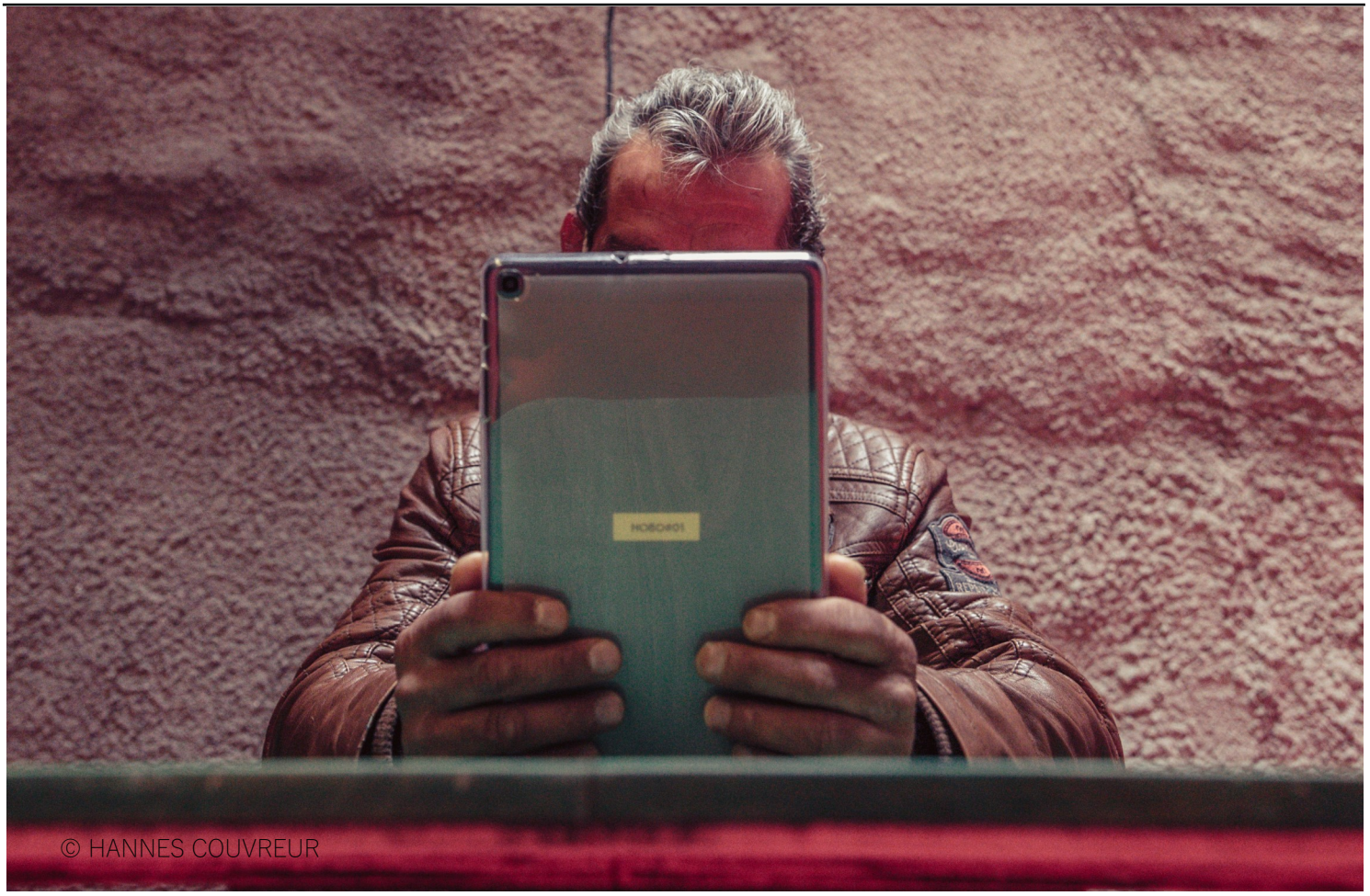

© HANNES COUVREUR

schillende concrete acties mensen die vastbesloten zijn een einde te stellen aan dakloosheid in het Brusselse Gewest. Dit doen we met professionelen, vrijwilligers en gebruikers uit de sector van de armoedebestrijding. Ook partnerorganisaties die werken rond preventie van dakloosheid en toegankelijke en betaalbare huisvesting zijn van de partij. We werken samen met geëngageerde politici, sociale investeerders, gewetensvolle huiseigenaars en burgers die het gebrek aan middelen in de strijd tegen dakloosheid aanklagen en willen aanpakken!

BICO-FEDERATIE: Deze vereniging heeft als doel het verenigen van fysische of rechtspersonen die actief zijn in Brussel, meer bepaald in de bicommunautaire sector. Deze verenigingen zijn actief op het vlak van onthaal, huisvesting en begeleiding van thuislozen en/of personen in moeilijkheden. BICO beoogt hun vertegenwoordiging ten aanzien van private of publieke instanties, het ondersteunen van hun werking en het bevorderen van de kwaliteit van het welzijnswerk.

ARTIKEL 27 VZW heeft als missie om iedereen in een sociale en/of economisch moeilijke situatie de mogelijkheid te bieden om te participeren aan cultuur. Wij gebruiken de 'artikels 27' om deel te nemen aan culturele activiteiten en verdelen deze onder onze cliënten.

Voor het theaterproject werken we samen met DE MARKTEN, een gemeenschapscentrum in hartje Brussel. Ook voor het huren van zalen voor onze activiteiten en doorverwijzing naar hun aanbod doen we graag een beroep op hen.

HET KAAITHEATER faciliteert de toegang naar hun aanbod voor ons doelpubliek. Anderzijds hebben wij in het afgelopen jaar verscheidene keren mogen gebruik maken van hun locatie voor vergaderingen. We konden ook gebruik maken van de Kaaistudio's voor onze initiatie Nederlands.

CAMELIA LINK = BRUSSEL VZW ondersteunt een sociaal- economische integratie en emancipatie van etnische minderheden in Brussel door het bieden van gelijke kansen. We werken met hen samen voor activiteiten als theater, yoga en de vrouwendag.

CULTUREGHEM speelt in op de vraag naar meer toegankelijke, gezonde en goedkope voeding. Ze ontwerpen en ontwikkelen mobiele keukens, die op diverse manieren inzetbaar zijn. Hun KOOKMET is samen boodschappen doen op de markt, samen koken en samen eten. Met ons winterproject kunnen we elke woensdagnamiddag bij hen terecht om met onze kids te ravotten! Tijdens de lockdown bezorgde Cultureghem ons bovendien elke week heerlijke, zelfgemaakte soep die we konden uitdelen aan onze bezoekers. Ook konden we hun mobiele wasbakken gebruiken aan onze deur.

TOESTAND ABC-HUIS en MOLENWEST zijn belangrijke partners voor ons winterproject. We kunnen gedurende het hele project op hen rekenen, zowel voor hun locatie als voor het organiseren van activeiten.

YOUNITED is een sociaal-sportieve voetbalcompetitie voor dak- en thuisloze mensen waar wij met onze mannen -en vrouwen-

ploegen aan deelnemen.

BX BRUSSELS is één van de ondersteunde ploegen van ons voetbalproject.

Hobo heeft sinds 2018 een goede samenwerking opgebouwd met RSC ANDERLECHT. Ze ondersteunen het voetbalproject. Sinds de tweede helft van 2019 ondersteunen zij niet alleen de vrouwenploeg van Hobo, maar ook één van onze mannenploegen.

Sinds 2020 is UNION ST-GILLES een derde Brusselse voetbalploeg die ons voetbalproject ondersteunt. Tussen de 2 lockdowns konden we trainen op hun buitenterrein in Vorst.

VZW FYREGYM ASBL is een familiaal sportcentrum en biedt aan zowel recreatieve sporters als topsporters aangepaste trainingsschema's. Elke maandag kunnen wij met onze cliënten bij hen gaan fitnessen aan een voordelig tarief.

IEDEREEN VERDIENT VAKANTIE is er voor mensen - wonend in Vlaanderen of Brussel - die om financiële redenen of bijzondere moeilijkheden niet op vakantie of daguitstap kunnen: mensen met een laag inkomen, met een verhoogde tegemoetkoming, in schuldbemiddeling, etc. Via hen reserveren we af en toe groepsactiviteiten, individuele reizen of uitstappen voor families.

STEUNPUNT VRIJWILLIGERSWERK is een vrijwilligersorganisatie in het Brusselse. Op hen doen we beroep indien we voor bepaalde activiteiten vrijwilligers kunnen gebruiken.

VLAAMSE GEMEENSCHAPSCOMMISSIE (VGC) is een overheidsinstelling die het Nederlandstalige leven in Brussel ondersteunt en uitbouwt. Op hen kunnen we beroep doen voor het huren van sportzalen en sportmateriaal, toekennen van huursubsidies, maar ook hulp bij doorverwijzing naar het diverse sportaanbod in Brussel. Hobo is tevens door de VGC erkend als verdeler van Paspartoe voor kansarmen.

BEURSSCHOUWBURG heeft in 2020 twee keer enkele maanden hun ruimte opgesteld voor Hobo. Daarnaast hebben hun medewerkers ons tijdelijke centrum daar mee draaiende gehouden.

GLOBE AROMA heeft samen met ons het tijdelijk centrum in de Beursschouwburg tijdens de eerste lockdown georganiseerd.

We willen ook graag de VGC-SPORTDIENST, GC DE PLATO en middebare school MABO bedanken voor hun logistieke steun en het openstellen van de Comenius-site te Koekelberg tijdens de eerste lockdown.

LA PORTE VERTE – SNIJBOONTJE is een werking die ons tijdens de eerste lockdown regelmatig van maaltijden voorzag om uit te delen aan onze mensen.

© HANNES COUVREUR

5. HOBO 2020 IN CIJFERS

1244 DEELNEMERS

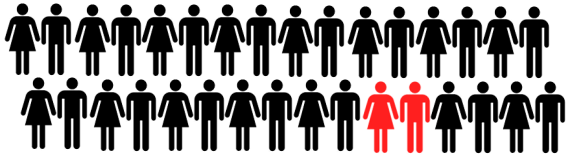

7648 DEELNAMES

1046 NIEUWE INSCHRIJVINGEN

2179

5469

-18

231 deelnemers

692 ACTIVITEITEN

668 NIEUWE - 576 ANCIENS

26752 PASSAGES

1184 PERMANENTIES

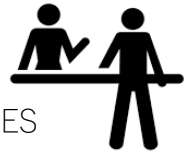

65+	3%
55-64j	7%
45-54j	15%
35-44j	21%
25-34j	22%
18-24j	8%
12-17j	4%
6-11j	11%
0-5 j	3%

114 TRAJECTBEGELEIDINGEN

AFRIKA 47%

AMERIKA 2%

AZIË 6%

BELGIË 19%

EUROPA 15%

ONGEKEND 11 %

© HANNES COUVREUR

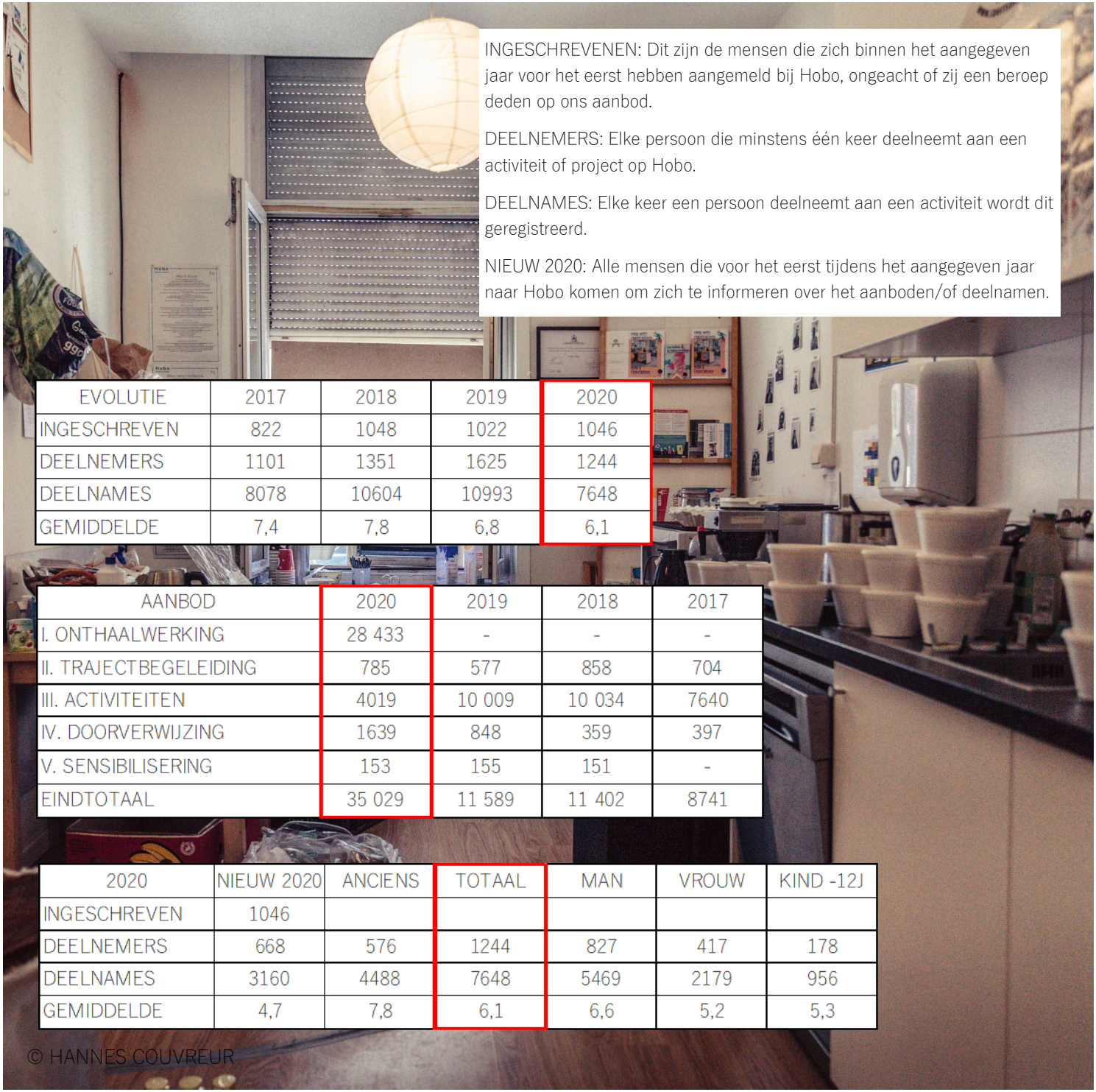

INGESCHREVENEN: Dit zijn de mensen die zich binnen het aangegeven jaar voor het eerst hebben aangemeld bij Hobo, ongeacht of zij een beroep deden op ons aanbod.

DEELNEMERS: Elke persoon die minstens één keer deelneemt aan een activiteit of project op Hobo.

DEELNAMES: Elke keer een persoon deelneemt aan een activiteit wordt dit geregistreerd.

NIEUW 2020: Alle mensen die voor het eerst tijdens het aangegeven jaar naar Hobo komen om zich te informeren over het aanboden/of deelnamen.

EVOLUTIE	2017	2018	2019	2020
INGESCHREVEN	822	1048	1022	1046
DEELNEMERS	1101	1351	1625	1244
DEELNAMES	8078	10604	10993	7648
GEMIDDELDE	7,4	7,8	6,8	6,1

AANBOD	2020	2019	2018	2017
I. ONTHAALWERKING	28 433	-	-	-
II. TRAJECTBEGELEIDING	785	577	858	704
III. ACTIVITEITEN	4019	10 009	10 034	7640
IV. DOORVERWIJZING	1639	848	359	397
V. SENSIBILISERING	153	155	151	-
EINDTOTAAL	35 029	11 589	11 402	8741

2020	NIEUW 2020	ANCIENS	TOTAAL	MAN	VROUW	KIND -12J
INGESCHREVEN	1046					
DEELNEMERS	668	576	1244	827	417	178
DEELNAMES	3160	4488	7648	5469	2179	956
GEMIDDELDE	4,7	7,8	6,1	6,6	5,2	5,3

© HANNES COUVREUR

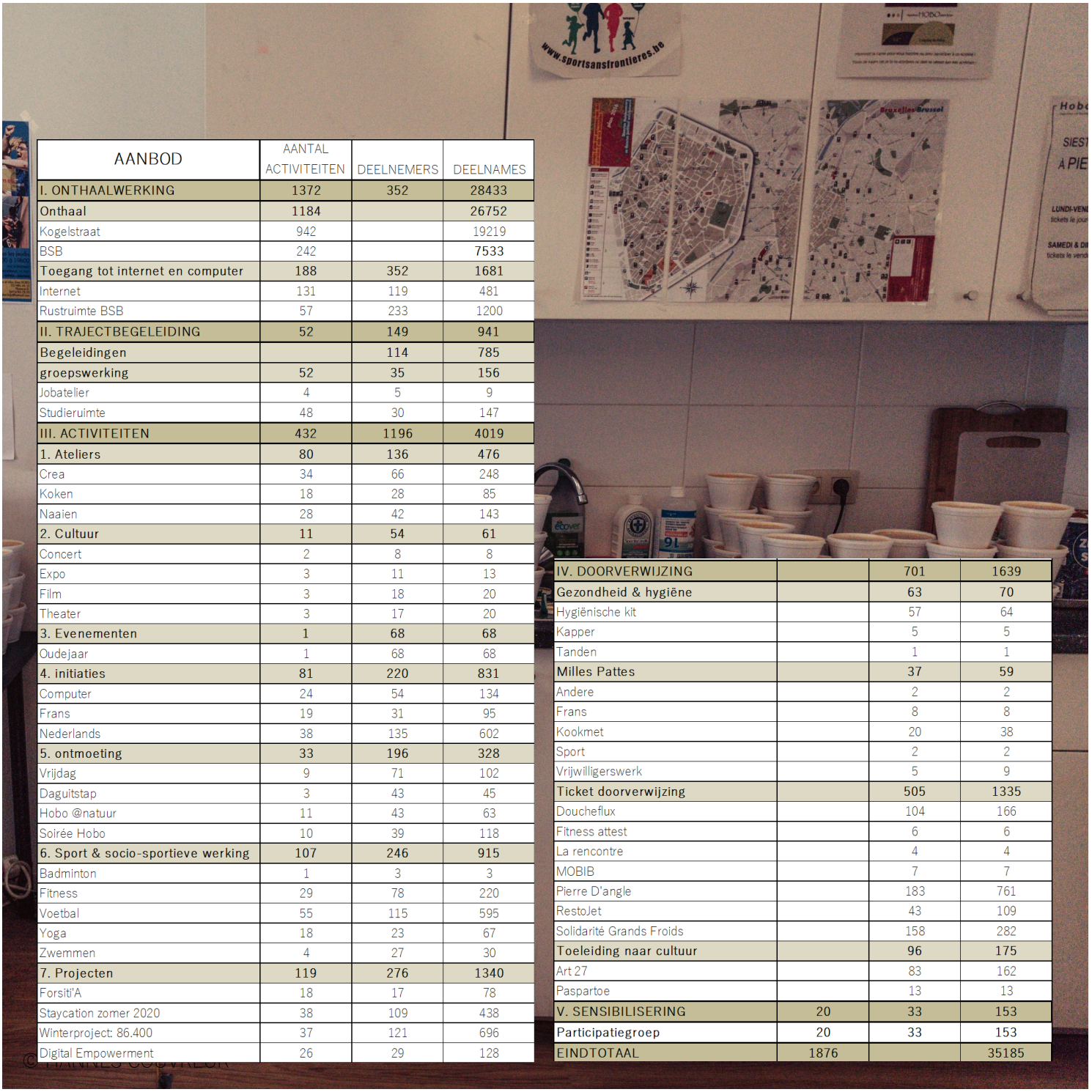

AANBOD	AANTAL ACTIVITEITEN	DEELNEMERS	DEELNAMES
I. ONTHAALWERKING	1372	352	28433
Onthaal	1184		26752
Kogelstraat	942		19219
BSB	242		7533
Toegang tot internet en computer	188	352	1681
Internet	131	119	481
Rustruimte BSB	57	233	1200
II. TRAJECTBEGELEIDING	52	149	941
Begeleidingen		114	785
groepswerking	52	35	156
Jobatelier	4	5	9
Studieruimte	48	30	147
III. ACTIVITEITEN	432	1196	4019
1. Ateliers	80	136	476
Crea	34	66	248
Koken	18	28	85
Naaien	28	42	143
2. Cultuur	11	54	61
Concert	2	8	8
Expo	3	11	13
Film	3	18	20
Theater	3	17	20
3. Evenementen	1	68	68
Oudejaar	1	68	68
4. initiaties	81	220	831
Computer	24	54	134
Frans	19	31	95
Nederlands	38	135	602
5. ontmoeting	33	196	328
Vrijdag	9	71	102
Daguitstap	3	43	45
Hobo @natuur	11	43	63
Soirée Hobo	10	39	118
6. Sport & socio-sportieve werking	107	246	915
Badminton	1	3	3
Fitness	29	78	220
Voetbal	55	115	595
Yoga	18	23	67
Zwemmen	4	27	30
7. Projecten	119	276	1340
Forsiti'A	18	17	78
Staycation zomer 2020	38	109	438
Winterproject: 86.400	37	121	696
Digital Empowerment	26	29	128
IV. DOORVERWIJZING		701	1639
Gezondheid & hygiëne		63	70
Hygiënische kit		57	64
Kapper		5	5
Tanden		1	1
Milles Pattes		37	59
Andere		2	2
Frans		8	8
Kookmet		20	38
Sport		2	2
Vrijwilligerswerk		5	9
Ticket doorverwijzing		505	1335
Doucheflux		104	166
Fitness attest		6	6
La rencontre		4	4
MOBIB		7	7
Pierre D'angle		183	761
RestoJet		43	109
Solidarité Grands Froids		158	282
Toeleiding naar cultuur		96	175
Art 27		83	162
Paspartoe		13	13
V. SENSIBILISERING	20	33	153
Participatiegroep	20	33	153
EINDTOTAAL	1876		35185

© HANNES COOLKENS

5.1 DUIDING BIJ DE CIJFERS

De cijfers van 2020 zijn atypisch. De werking van Hobo werd grondig aangepast om tegemoet te komen aan de noden van de doelgroep tijdens de gezondheidscrisis. We transformeerden van een dagcentrum dat zich focust op een zinvolle dagbesteding (via projecten en activiteiten) naar een centrum voor **eerstelijnshulp en crisisonthaal**. Dit zorgt ervoor dat de initiële missies van Hobo minder gerealiseerd werden en dat het moeilijk is om vergelijkingen te maken met andere jaren. Bovendien paste ons registratiesysteem niet binnen die context.

Als voorbeeld nemen we de eerste lockdown. We hebben toen geen nieuwe mensen ingeschreven bij Hobo, noch het aantal deelnames geteld. Nochtans was dit de periode waarin we tot bijna 400 passages per dag telden aan onze onthaalpunten. Het was ook toen dat het grootste aantal nieuwe gezichten tot bij ons kwam. Gezien de plotse drukte en de vermenigvuldiging van urgente primaire noden was het niet mogelijk voor ons om een correcte registratie bij te houden. In de plaats daarvan trokken we vooral 'functionele' statistieken. We deden dat uit noodzaak, om sneller en efficiënter te werken en om ons continue te kunnen aanpassen.

Een meer technisch voorbeeld is het turven van alles wat we aanboden aan onze onthaalpunten. Dat minutieus turven maakte het ons mogelijk om te analyseren hoeveel volk wanneer precies passeerde en welke diensten zij gebruikten. Opgelet! Deze cijfers werden toegevoegd binnen de pijler onthaal i.p.v. activiteiten, wat de enorme toename binnen die pijler (onthaal) verklaart.

De vele veranderingen dit jaar vroegen meer tijd voor realisatie en lieten minder tijd voor rapportering. De cijfers in dit jaarverslag zijn dus onvolledig.

Hieronder lijsten we enkele interessante observaties betreffende de cijfers op:

- Hobo zag dit **jaar meer (nieuwe) mensen** dan ooit. Dit is niet zichtbaar in de cijfers – slechts een stijging met 24 nieuwe mensen – omwille van het gebrek aan tijd om mensen op een degelijke manier in te schrijven. Een schatting van het bereikte aantal mensen komt volgens ons eerder tegen de 2000 mensen, tegenover de 1622 die we registreerden. Want bovenop de 1046 nieuwe inschrijvingen en de 576 mensen die al lid waren, schatten we dat we zeker 400 mensen niet hebben ingeschreven. Dat een dagcentrum als Hobo zo'n hoge aantallen bereikt is zowel opmerkelijk als problematisch.
- Er zijn veel mensen die zich inschreven in 2020, maar **slecht 63% van hen namen deel aan activiteiten.** We zien hier twee verklaringen voor:
    - Ten eerste maakten veel mensen gebruik van delen van Hobo's aanbod die niet als 'deelname' geregistreerd wor-

den. Wie een kopje koffie komt halen, een administratieve vraag stelt, gebruik maakt van het toilet of een gsm wil opladen wordt niet als deelnemer gezien. We tellen deelnames wanneer iemand deelneemt aan een activiteit (zie 7.3).

Het gebruik van deze diensten die we net als deelnames zien hebben we zo minutieus mogelijk geturfd. Een overzicht van die 'passages' zoals we ze zullen noemen, is te vinden in het stuk over het onthaal (zie 7.1).

  - De tweede verklaring vinden we in onze aanpak van de activiteiten die wel zijn doorgegaan. Om geen besmettingshaard te vormen, reduceerden we de toegang tot onze activiteiten fors, en werkten we met vaste 'bubbels' van deelnemers. Zowel ons aanbod als bereik was wat activiteiten betreft bijgevolg veel minder omvangrijk dan gewoonlijk. Bovendien waren veel activiteiten vaak snel 'volzet'. Dat zorgde ervoor dat het moeilijk was voor nieuwe mensen om deel te nemen aan activiteiten. Dit zo organiseren was pijnlijk, maar stelde ons in staat om op een verantwoorde manier toch activiteiten te laten doorgaan. Op die manier kreeg op zijn minst een deel van ons publiek toegang hiertoe.

- Er zijn opmerkelijk **minder vrouwen** tot bij Hobo gekomen dit jaar. Terwijl we normaal ongeveer de helft vrouwen en de helft mannen bereiken, was dat dit jaar helemaal anders. Slechts één op drie personen was een vrouw (33,4%). Hetzelfde zien we voor het aantal kinderen onder de 12 jaar. Zo bereikten we 178 kinderen in 2020 ten opzichte van 373 kinderen in 2019. De redenen hiervoor zijn gelijklopend.

  - De voornaamste vindplaatsen voor zowel vrouwen als kinderen zijn onthaalhuizen en centra voor urgente opvang waarmee we samenwerken. Aangezien deze het gros van het jaar niet toegankelijk en in quarantaine waren, konden deze mensen niet tot bij Hobo komen.

  - Ons aangepaste aanbod dat meer gericht was op primaire basisbehoeften trok een andere doelgroep aan. We zagen veel minder mensen vanuit opvangcentra, en veel meer mensen van op straat en in andere precaire woonomstandigheden. Onder deze doelgroep lijken – gelukkig maar – minder kinderen en vrouwen te vallen.

- De **onthaalwerking** is op Hobo altijd al zeer belangrijk geweest. Het is het eerste contactpunt. Mensen kunnen er terecht met vragen, voor een inschrijving, een doorverwijzing etc. In 2019 konden we hier voor het eerst een cijfer tegenover plaatsen. 3483 passages telden we toen. In 2020 was dit een verbijsterende **26752 passages.** Dat is 8 keer meer! Terwijl we gemiddeld 5 mensen per 2 uur ontvingen in 2019 (d.w.z. mensen die enkel kwamen voor het onthaal: mensen die komen voor trajectbegeleiding of activiteiten worden niet opgenomen in dit cijfer), waren dat er nu gemiddeld 23. De uitbreidingen van ons onthaal naar verschillende locaties (zie hierover meer verderop in dit verslag) was een resultaat van de overbevraging van ons

klassieke onthaal in de kogelstraat 24. De cijfers liegen er niet om: de vraag was groot en zelfs met de meerdere locaties was ons antwoord op bepaalde momenten nog onvoldoende.

– Een noemenswaardig feit zijn de cijfers van de pijler **tewerkstelling** . Al vanaf april gingen we opnieuw aan de slag met de vragen van mensen betreffende opleiding en tewerkstelling. Het noemenswaardige is niet dat het aantal bereikte mensen en de bereikte resultaten veel hoger zijn dan anders want dat is niet zo. Wel dat deze in grootorde **hetzelfde** zijn als andere jaren. Gezien de moeilijkheden in het jaar 2020 is dat op z'n minst opmerkelijk. Het is te danken aan de inzet, flexibiliteit en engagement van de trajectbegeleiders op Hobo dat we er in geslaagd zijn nog zoveel mensen te kunnen begeleiden.

– Eénzelfde kan gezegd worden van de **activiteiten.** De cijfers zijn natuurlijk niet van dezelfde orde als andere jaren, maar **4019** deelnames en 432 activiteiten neerzetten in 2020 is een hele prestatie. Ook daar is dit te danken aan de flexibiliteit en engagement van de collega's op Hobo die telkens wanneer het mocht in een mum van tijd opnieuw activiteiten op de agenda plaatsten. Dit met in achtneming van de (steeds veranderende!) hygiënische maatregelen.

– Een serieuze toename is ook op te merken binnen onze pijler **doorverwijzing**. Vooral de doorverwijzingen naar andere partners (de 'ticketdoorverwijzingen') die een antwoord bieden op primaire behoeften zoals douches, siësta's, voedsel, kleren,… vallen op. Alle doorverwijzingen zijn gestegen, maar de ticketdoorverwijzingen zijn in 2020 (1335) ongeveer **verdriedubbeld** ten aanzien van 2019 (437). Dit toont aan dat de nood aan dit soort diensten meer dan noodzakelijk was, maar ook dat dit systeem van ticketdoorverwijzen (zie meer hierover in het hoofdstuk doorverwijzing) heeft bewezen efficiënt te zijn en te beantwoorden aan de noden van de doelgroep.

– Tot slot nog een opmerking betreffende onze cijfers gelinkt aan onze partnerorganisaties (blz 11). Het valt misschien op dat er weinig mensen komen vanuit onze vaste partners en heel veel mensen in de categorie 'andere organisatie' of 'ongekend'. Veel van onze partnerorganisaties zijn residentiële opvanghuizen die natuurlijk in 2020 ontoegankelijk waren voor ons. Zij isoleerden zich met reden en konden hun mensen dus ook niet laten deelnemen aan onze activiteiten. Dat verklaart de beperkte instroom vanuit het gros van onze partners. Het feit dat er zoveel personen onder 'andere organisatie' en 'ongekend' staan heeft enerzijds te maken met het veranderde aanbod van Hobo (en dus ook andere organisaties die hier mensen voor naar ons stuurden of ons aanbod kenbaar maakten) en anderzijds met de beperkte tijd die we hadden om op de klassieke manier te registreren. Door een gebrek aan tijd werden de normale intakevragen niet gesteld en focusten we op een directe beantwoording van de vragen en het tegemoet komen aan de noden van de mensen.

© HANNES COUVREUR

6. HOBO & CORONA

Hoewel de filosofie van Hobo in 2020 coherent bleef, stonden de vormen waarin we met die filosofie aan de slag gaan wel onder druk. Een groot deel van ons aanbod kon tijdens bepaalde perioden doorgaan, maar kreeg vorm op andere manieren dan gebruikelijk. Alle activiteiten werden bijvoorbeeld stopgezet tijdens de eerste lockdown, en gingen op verschillende momenten weer van start. De situatie duwde ons bovendien naar het uitvinden van nieuwe activiteiten en manieren van werken. Om te kunnen spreken over wat CAW Brussel-Hobo heeft gedaan in 2020 is duiding nodig.

Een eenvoudige oplossing is om het jaar in te delen volgens de wijze van functioneren. We onderscheiden **vier fasen**. Tijdens **fase één** (januari - midden maart) functioneerde Hobo op een normale manier, gelijkaardig met voorgaande jaren. In een **tweede fase** – ingeluid met de aankondiging van de eerste lockdown en lopende t.e.m. einde juni – wijzigde Hobo radicaal van aanbod en aanpak. De periode van juli t.e.m. september is **fase drie**. Kenmerkend ervoor is de gedeeltelijke terugkeer naar wat we 'normaal' doen. Toch was dit nog steeds erg afwijkend van de gebruikelijke Hobo-werking. We hanteerden een soort hybride vorm van het normale Hobo en het Hobo-in-tijden-van-lockdown, waarbij sommige activiteiten een plaats vonden in kleine groepen. Ten slotte hebben we de **vierde fase**, van begin oktober tot het einde van het jaar. Hobo werkt hierin opnieuw in lockdown-modus, maar via enkele gerichte keuzes konden we significante aanpassingen aanbrengen t.o.v. de eerste lockdown.

In deel 7 van dit jaarverslag (Aanbod) gebruiken we deze vier fasen om schematisch aan te duiden wanneer bepaalde activiteiten wel of niet plaatsvonden. Maar eerst geven we hun globale invulling weer (de cijfers van de verschilllende fasen zijn opgenomen in de globale cijfers):

FASE 1: januari tot midden maart		
Korte samenvatting	Locaties	Activiteiten
Hobo functioneert normaal. We hebben onze dagelijkse onthaalpermanenties in de kogelstraat, onze individuele begeleidingen, ons activiteitenaanbod en onze doorverwijzingsdienst.	Hobo: Kogelstraat 24	Normale aanbod van Hobo.
	Hobo: Kartuizerstraat 69b	Normale uurrooster.
FASE 2: midden maart tot einde juni.		
Korte samenvatting	Locaties	Activiteiten
Hobo gaat plots in lockdown-modus. We starten op maandag 16 maart met een onthaalwerking die focust op primaire behoeften. Vanaf 23 maart werken we 7 dagen op 7. Vanaf April breiden we onze werking uit naar drie locaties.	Geleidelijk opgebouwd, chronologisch weergegeven:	Het omvat 7 dagen op 7 vooral primaire noden, gaande van eten, drank, het nemen van douches, kledij, maar ook toegang tot internet, computers en vooral sociaal contact is belangrijk.
	Hobo: kogelstraat 24	
	Beursschouwburg: Auguste Ortsstraat 28	
	VGC sportzaal Comenius	
Samenwerkingen met tal van actoren in en buiten de sociale sector		
		Een volledig beeld van het aanbod is te vinden in dit rapport.

FASE 3: juli t.e.m. september		
Korte samenvatting	Locaties	Activiteiten
Hobo werkt nog steeds op een aangepaste manier. Het onthaal wordt verplaatst naar de grotere ruimte in de kartuizerstraat, activiteiten worden opnieuw opgezet waarbij we dankzij de school MABO over lokalen beschikken die groot genoeg zijn en goed geventileerd. We proberen om toch zoveel mogelijk activiteiten buiten te laten doorgaan en zetten vooral in op sanitair-veilige ontmoetingsmogelijkheden.	- Hobo: Kartuizerstraat 69b - Hobo kogelstraat 24 - School MABO Brussel, Moutstraat - Centre Tour à Plomb in de slachthuisstraat - Allee Du Kaai, Havenlaan 53 - Afhankelijk van het project verscheidene andere locaties in Brussel (sportzalen, gemeenschapscentra etc) Veel zaken gaan buiten door.	We privilegieerden Activiteiten die buiten konden doorgaan en gingen aan de slag met 'bubbels' van mensen: Alle activiteiten werden verdeeld over specifieke mensen (vaste bubbels) en gesloten voor alle anderen. Hobo keert terug naar een normaal uurrooster.
FASE 4: oktober tot en met december (en begin 2021)		
Korte samenvatting	Locaties	Activiteiten
We moeten helaas terug naar een soort lockdown-werking. Dankzij de Beursschouwburg kunnen we opnieuw een grote rustruimte aanbieden waar we toegang tot computers en tabletten voorzien, hygiënische kits uitdelen, etc. We blijven nog een aantal activiteiten aanbieden, maar zeer beperkt in omvang.	- Hobo: Kartuizerstraat 69b - Hobo kogelstraat 24 - Beursschouwburg: Auguste Ortsstraat 28 - Afhankelijk van het project verscheidene andere locaties in Brussel (sportzalen, gemeenschapscentra etc) Veel zaken gaan buiten door.	We beperken opnieuw ons aanbod aan activiteiten, maar blijven aan de slag met de vaste bubbels. Net als tijdens de eerste lockdown voorzien we een laagdrempelig onthaal met doorgeefluik.

Omwille van de pandemie moesten we bepaalde werkwijzen voor de rest van het jaar veranderen. Gaandeweg vonden we oplossingen om sommige activiteiten toch terug te laten doorgaan. Ook enkele nieuwe activiteiten zagen het licht. Hierna lijsten we enkele significante veranderingen van het jaar 2020 op, zodat we deze niet steeds moeten uitleggen bij elk onderdeel in de bespreking van ons aanbod (zie 7).

- Terwijl andere organisaties moesten sluiten, gingen er meer deuren open voor Hobo. We verwachten dat we ook na de sanitaire crisis gemakkelijker samenwerkingen kunnen opzetten met organisaties buiten de sector.

- We zijn in een vingerknip overgeschakeld van een focus op activiteiten en tewerkstelling naar het voorzien in basisbehoeften. Het aanbieden van maaltijden en douches was nieuw voor Hobo. Moeilijker dan de opstart ervan was om hier na een tijd mee te stoppen en terug aan te knopen bij onze eigen doelstellingen waarin we een kwalitatieve dagbesteding voorop stellen. Dit zowel qua praktische organisatie als mentale belasting, en zowel voor ons als voor de doelgroep.

- We hadden meermaals nood aan een denkdag om samen te kunnen bepalen welke richting we met Hobo zouden uitgaan. De tijd die we daar telkens voor moesten uitrekken ging ten koste van onze bezoekers, maar verbeterde merkbaar de samenwerking in het team.

- De heropstart van activiteiten was enkel mogelijk mits we strikte voorzorgsmaatregelen volgden. We werkten in kleine groepen en namen steeds een rugzak mee met mondmaskers en hygiënisch materiaal. Deze rugzakken hingen steevast in ons onthaal zodat we ze niet konden vergeten te midden onze dagelijkse chaos.

- Twee nieuwe activiteiten zagen het licht omwille van de pandemie. Het kookatelier groeide voort uit de vele voedselbedelingen die we tijdens de eerste lockdown realiseerden. Hobo's natuuruitstappen ontstonden uit de noodzaak tot sociaal contact bij onze mensen, gekoppeld met de sanitaire uitdagingen om een activiteit te organiseren.

- De digitale versnelling die ingezet werd als gevolg van sanitaire veiligheidsmaatregelen, dwong ons om nog meer in te zetten op de toegang tot computers en internet. Zelfs toen loketten van gemeentediensten weer opengingen moest men eerst een afspraak online maken. Mensen die niet weten hoe ze een computer moeten gebruiken blijven dan volledig achter. Ook werkzoekenden moesten plots alles online leren doen. Dat publieke internetruimtes zoals die van openbare bibliotheken net dan de deuren sloten is hard.

- Verdere opmerkingen kunnen ook aangetroffen worden in het rapport betreffende de eerste lockdown.

7. AANBOD

Hobo zet in op 5 pijlers: onthaal, tewerkstelling, activiteiten, doorverwijzing en sensibilisering. alles begint met vraagverduidelijking in het onthaal. vervolgens begeleidt hobo thuisloze mensen in hun zoektocht naar werk, voorziet hen in een stevig vrijetijdsaanbod, verwijst accuraat door naar andere instanties en maakt tot slot zowel aan andere actoren in de sector als aan scholen, overheden en andere instanties kenbaar waarom we dit alles doen.

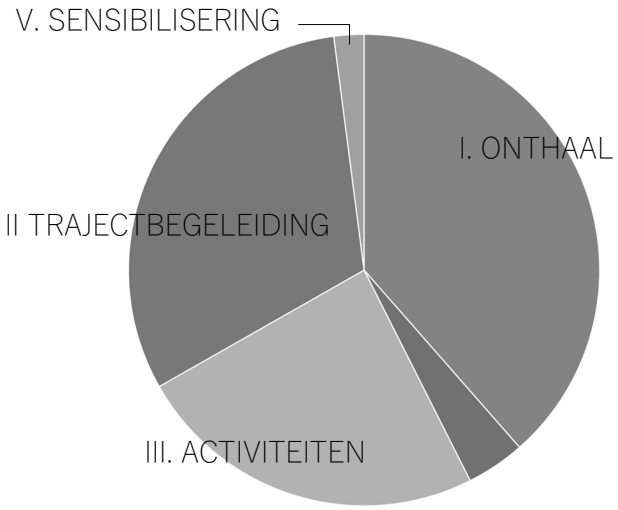

Deze pijlers zijn geen geïsoleerde entiteiten. in de dagelijkse praktijk zijn ze verweven met elkaar. zo kan iemand die voor tewerkstelling komt ook deelnemen aan onze initiaties frans of nederlands om toch die tweede taal machtig te worden – een belangrijke stap richting tewerkstelling. tijdens de diverse internetmomenten worden cv's bijgewerkt en raadplegen werkzoekenden jobsites. ook mensen die we via paspartoe of article 27 willen doorverwijzen naar het brusselse culturele aanbod kunnen op onze internetmomenten op zoek gaan naar bv. een theaterstuk of een tentoonstelling. tijdens een tweewekelijkse teamvergadering stemmen de werknemers van hobo dit complexe aanbod op elkaar af.

7.1 ONTHAALWERKING

Het onthaal neemt bij Hobo een centrale plaats in. Elke weekdag van 9 tot 17 uur is er een medewerker van Hobo beschikbaar voor de doelgroep en voor andere organisaties. Als eerste aanspreekpunt voor iedereen die tot bij Hobo komt, vinden we het belangrijk dat het onthaal een warme plek is waar mensen zich veilig, vertrouwd en op hun gemak voelen.

7.1.1 ONTHAALPERMANENTIES

Concrete uitkomsten van Hobo's onthaalpermanenties zijn de volgende: mensen inschrijven voor de uiteenlopende diensten die Hobo aanbiedt, mensen vooruit helpen met hun dagelijkse administratie en het doorverwijzen naar andere organisaties.

Aan het onthaal nemen we de tijd om elke persoon zo goed mogelijk bij te staan. De eerste stap hierin is vraagverduidelijking.

Zodra we weten wat een persoon nodig heeft kunnen we hen doorverwijzen naar een interne dienstverlening, of naar andere organisaties die hen de nodige hulp kunnen bieden. Een luisterend oor bieden is dus niet louter symbolisch: het is gemakkelijker om te ontdekken wat Hobo kan betekenen, wanneer je eerst op je gemak gesteld wordt, al dan niet met een warme koffie of thee in de hand. Mensen kunnen in het onthaal tot rust komen en hun verhaal delen.

De permanenties van Hobo worden verzorgd door het gehele team: projectverantwoordelijken, trajectbegeleiders, stagiairs en de ondersteunde functies. Deze aanpak helpt zowel ons – iedereen in het team blijft op de hoogte van wat er leeft – als de mensen die ons bezoeken. Zij leren via verschillende werknemers de diverse aspecten van Hobo kennen. De drempel naar een bepaalde activiteit of trajectbegeleiding wordt zo verlaagd.

7.1.2 TOEGANG TOT INTERNET EN COMPUTER

Toegankelijk internet is nu echt onmisbaar. Ten eerste zijn we steeds meer digitaal verbonden met familie, vrienden en kennissen. Nog pertinenter is het steeds vaker verplichte gebruik van internet om toegang te krijgen tot overheidsdiensten. Voor thuisloze mensen is het belangrijk dat ze kunnen aansluiten bij deze evolutie. Hobo zet daarom sterk in op het dichten van de digitale kloof. Het doel is om zoveel mogelijk mensen vertrouwd maken met zowel apparatuur als alles wat er online beweegt.

In Hobo's computerruimte kunnen onze mensen naar opleiding, werk of een woning zoeken. Wekelijks organiseren we een computerinitiatie en tweemaal per week kan men vrij surfen op het internet. De computers worden ook gebruikt op andere momenten zoals voor Atelier Duizendpoot (zie 7.4.4).

7.1.2.1 RUSTRUIMTE IN DE BEURSSCHOUWBURG

Tijdens de verschillende lockdown-periodes van 2020 was er steeds een nijpend tekort aan gratis toegang tot internet en computers. Onze eigen computerruimte was te klein om de sanitaire maatregelen te respecteren. Daarom organiseerden we een rustruimte met vrije toegang tot tablets en internet. Van April tot Juni en van November tot eind Januari 2021 konden steeds 10 mensen tegelijk hiervoor terecht in de ruime en goed verluchte ruimtes van de Beurschouwburg.

7.2 TRAJECTBEGELEIDING

Hobo is een gevestigde waarde in het begeleiden van dak- en thuisloze mensen naar een opleiding of werk. De trajectbegeleiders bereiden als partner van Actiris cliënten voor op een re-integratie naar werk. Ze ondersteunen hen via een netwerkaanpak voor de verschillende sociale, administratieve, e.a. domeinen. Een methodiek op maat van de cliënt oriënteert de werkzoekende vanuit zijn situatie, vaardigheden en kennis naar een realistisch beroepsproject. Iedere persoon leert zich bewust te worden van haar of zijn eigen waarden door een begripvolle en laagdrempelige aanpak die vertrekt vanuit de persoonlijke context van de werkzoekende. Bovendien zorgt het kader van Hobo voor een informele en persoonlijke sfeer.

7.2.1 INHOUDELIJK

De trajectbegeleiding vindt plaats in het kader van een samenwerking met Actiris. Binnen de conventie “Begeleiding van Specifieke Doelgroepen (BSD) 2017-2021” legt dit project de nadruk op een constructieve samenwerking tussen de trajectbegeleiders op Hobo en de sociaal begeleiders van de werkzoekenden: een begeleiding naar werk moet altijd hand in hand gaan met een ondersteuning in andere domeinen. Zo is een sociale begeleiding buiten Hobo een voorwaarde om bij Hobo een begeleiding naar werk te kunnen starten.

Afhankelijk van de persoonlijke situatie en in overleg met de cliënt en diens sociaal begeleider starten we al dan niet met een voortraject of een traject.

Een **voortraject** krijgt vorm op maat van mensen die niet klaar zijn om binnen het jaar te starten met een beroepsopleiding of toe te treden op de arbeidsmarkt. Zij krijgen de mogelijkheid om zich op hun eigen ritme voor te bereiden via ateliers, workshops en korte opleidingen. Het meeste aandacht geven we intussen aan iemands psychosociale situatie.

Bij de opstart van een **traject** ligt de focus op de zoektocht naar een beroepsopleiding of werk. De trajectbegeleiders nemen een coachende attitude aan en vertrekken vanuit het kunnen van de werkzoekende. We streven naar een intensieve begeleiding, indien nodig op lange termijn. De externe blik van de sociaal begeleider en de samenwerking met het zorgnetwerk rond de werkzoekende zorgen voor een coherente en integrale begeleiding.

7.2.2 STATISTISCH

In 2020 konden we 87 nieuwe werkzoekenden registreren en begeleiden. Daarnaast werd de begeleiding van 27 werkzoekenden verder gezet, na een eerder gestart traject in 2018 of 2019. Het totaal van officiële begeleidingen voor 2020 komt dus op 114, wat net iets minder is dan de 120 die ons partnerschap met Actiris toelaat. Toch ligt dit aantal opmerkelijk hoog, gezien de be-

Met twee nieuwe collega's die zich eind 2019 mochten inwerken, begon 2020 als een veelbelovend jaar vol stabiliteit. En ondanks het roet van de pandemie voelden we dit steeds in ons team. De trajectbegeleiders pasten zich snel aan de sanitaire maatregelen aan en behaalden mooie resultaten. Bovendien kon het team vanaf september rekenen op extra versterking voor het tewerkstellingsproject via een tijdelijk gedetacheerde medewerker van CAW Brussel-Albatros. Een heuse meerwaarde!

Tussen midden maart en eind april 2020 werden individuele afspraken tijdelijk opgeschort. Begeleiders hielden (video-) telefonisch contact met werkzoekenden. Voor veel werkzoekenden was deze aanpak frustrerend, o.a. omwille van een beperkte computerkennis. Vanaf mei konden de werkzoekenden weer ter plaatse op afspraak komen, weliswaar onder versterkte voorzorgsmaatregelen.

Sebastien Dewagter, trajectbegeleider

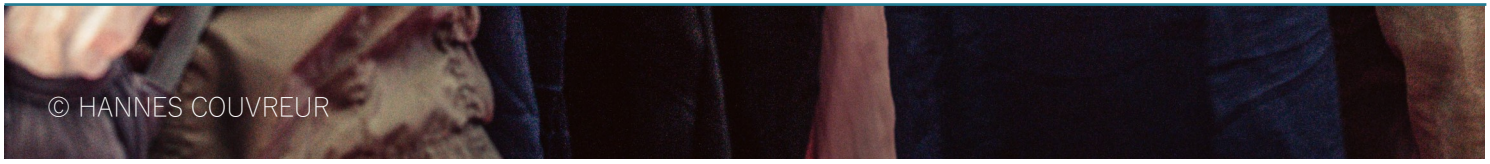

© HANNES COUVREUR

perkingen die we dit jaar allemaal meemaakten.

Dit jaar werden er 67 begeleidingen afgesloten, waaronder 42 voortrajecten en 25 trajecten. 56% van de voortrajecten en 55% van de trajecten behaalden een “positief resultaat” volgens de normen van Actiris (tewerkstelling, opleiding, studies, de overgang van voortraject naar traject, etc.). Naast deze “harde” resultaten is er op Hobo ook aandacht voor “zachte” resultaten, zoals een sterke evolutie op psychosociaal vlak, engagement als vrijwilliger, groeiend zelfvertrouwen, het vinden van een kwalitatieve woning.

Naast de 87 nieuwe begeleidingen werden ook 81 eerste intakes afgelegd die niet uitmondden in een begeleiding. Enkele redenen hiervoor zijn: de persoon is niet inschrijfbaar bij Actiris, het domicilie-adres ligt buiten het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, het ontbreken van een geldige verblijfsvergunning of arbeidskaart, de werkzoekende genoot van een uitkering van de mutualiteit, etc. Sommigen waren al aan het werk en wilden op zoek gaan naar een aanvullend of een nieuw contract. Anderen waren geen doelgroep of kwamen met foute verwachtingen naar Hobo (niet op zoek naar begeleiding) en werden na een gesprek doorverwezen naar een gepaste partner. Daarnaast komen er wekelijks personen naar Hobo met een vraag naar werk of opleiding, waarvan na een kort gesprek duidelijk wordt dat we hen niet verder kunnen helpen om dezelfde bovenvermelde redenen. Deze mensen krijgen geen intake en worden niet geregistreerd.

114 BSD BEGELEIDINGEN

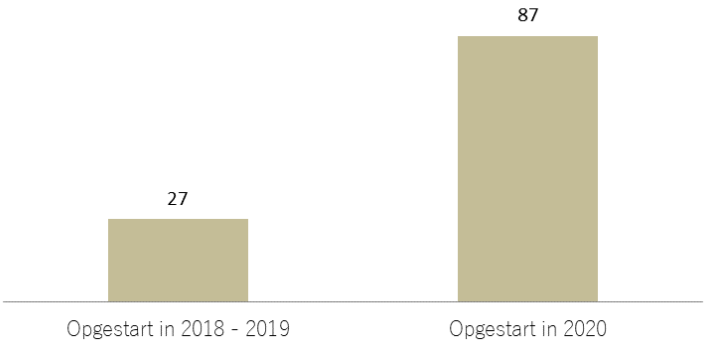

ENKELE OPMERKELIJKE CIJFERS

- 40% van de begeleidingen zijn voortrajecten en 60% trajecten
- 43% van de werkzoekenden (WZ) zijn vrouwen en 57% mannen

er zijn 36% Belgen, 11% EU-burgers, 46% niet-EU-burgers (asielaanvragen, slachtoffers mensenhandel, etc.) en 7% erkende vluchtelingen

- de leeftijden van de WZ liggen tussen 18 en de 65 jaar
- 40% van de begeleidingen is minder dan één jaar werkzoekende, 30% tussen één en twee jaar, en 30% langer dan twee jaar
- 3% volgden hogere studies en 65% studies in het buitenland (waarvan 55% een secundair diploma heeft behaald)

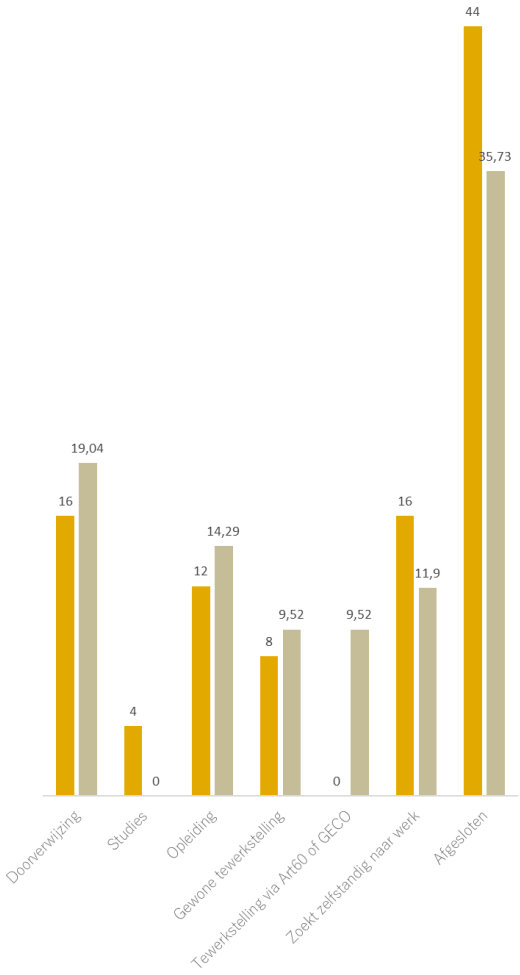

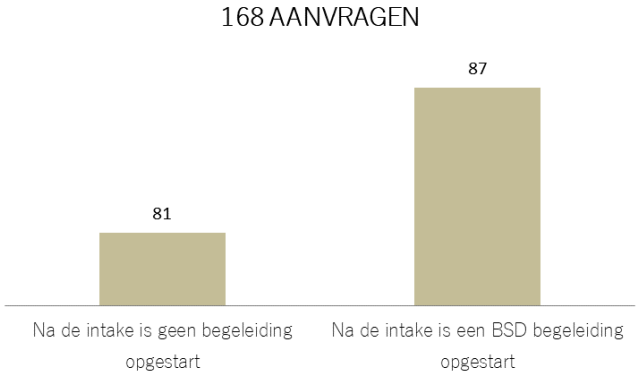

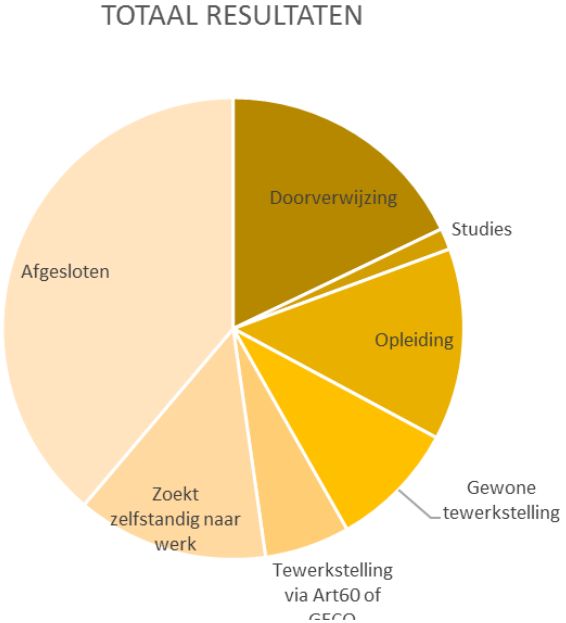

7.2.3 WERKRUIMTE

De Coronacrisis is voor onze thuisloze werkzoekenden een erg moeilijke periode. Naast de toegenomen psychosociale moeilijkheden waarmee ze geconfronteerd worden, moeten zij plots(!) meer beroep doen op het gebruik van een computer en internet. Voor diegenen zonder toegang hiertoe openden we vanaf november een werkruimte in de Beursschouwburg. Dit liet mensen toe om – gesterkt door onze ondersteuning – vacatures op te zoeken en online te solliciteren. Sommigen volgden zelfs een online (taal)cursus.

“Faire des connaissances, pour se lier. Je cherche l’amitié. Avec une amie je me sens moins isolé."

deelnemer praatgroep

7.3 ACTIVITEITEN

De invloed van vrijetijdsbeleving op het leven van mensen valt niet te onderschatten. Mensen identificeren zichzelf met wat ze doen in hun vrije tijd, met wat ze ondernemen. Het ontdekken en uitbouwen van een passie draagt bij aan identiteitsvorming. Dak –en thuisloze mensen worden geconfronteerd met beperkte mogelijkheden om hun eigen identiteit te controleren. Ruimte krijgen om zich te ontplooien via vrijetijdsbeleving kan bovendien een positieve invloed hebben op nog andere levensdomeinen.

We vertrekken vanuit het principe dat mensen **recht hebben op vrije tijd, sport, vorming**, etc. Dit recht staat als dusdanig verwoord in de rechten van de mens. De mogelijkheid tot deelname die mensen bij Hobo krijgen is dus op zich al een prestatie. Om die reden is het aanbod steeds laagdrempelig en **op maat** van de doelgroep. Maar onze activiteiten hebben bredere doelstellingen dan enkel deelname. Zo zijn ze ook steeds een middel om een reeks van intrinsieke zaken te realiseren.

Thuisloze mensen worden in meer dan gemiddelde mate geconfronteerd met **sociaal isolement en uitsluiting**. Hobo's activiteiten zijn een dankbare manier om contact te leggen en banden aan te knopen met andere mensen. Deze laagdrempelige omgevingen kunnen een laboratorium zijn voor sociale interactie, of de grond voor nieuwe vriendschappen. Ook (her)ontdekt men wat een groepsgevoel kan geven. Het gevoel dat je ergens bij hoort is immers onmisbaar voor elke mens.

We vertrekken steeds vanuit het **potentieel van ieder individu** en niet vanuit diens problematische situatie. Deze positieve aanpak draagt bij aan het gevoel van zelfwaarde en het zelfbeeld van de deelnemers. Hierdoor kan een persoon opnieuw de nodige motivatie vinden om verandering te brengen in haar of zijn situatie. Hobo's ambitie voor een **kwalitatief** hoogstaand aanbod proberen we zo goed mogelijk te verzoenen met de noodzaak om laagdrempelig en flexibel te werken. We zijn er trots op dat we hier vaak in slagen.

De positieve dynamiek die wordt gecreëerd door deel te nemen aan een activiteit – sportief, cultureel, culinair of educatief van aard – zorgt voor een verhoogd welbevinden. Deelnemen aan activiteiten biedt mensen de mogelijkheid om zich te realiseren. Het laat hen toe om (een deel van..) hun leven in handen te nemen, en te werken aan zichzelf door te groeien in bijvoorbeeld een sport, kunstdiscipline of taal. We werken bij Hobo met een **versterkende en emancipatorische** aanpak. Onze activiteiten hebben als doel de zelfredzaamheid van een persoon te stimuleren. Dat dit belangrijker is dan het meetbare resultaat van opgedane kennis of vaardigheden onderscheidt Hobo's activiteiten van die van een sportclub of taalopleiding.

OPBOUW ACTIVITEITEN

Elk project en activiteit die Hobo onderneemt, bestaat uit drie kernelementen of fasen. Deze hieronder weergegeven fasen zijn nodig om de doelgroep die we bereiken op een juiste manier te kunnen bijstaan.

A. TOELEIDING

De methodiek van Hobo specialiseert zich in haar aanklampende manier van werken. Het volstaat niet om louter ons aanbod bekend te maken. We moeten actief mensen opzoeken en activiteiten zo uitwerken dat deze drempels wegnemen. Hiervoor moeten we zelf in gesprek gaan met mensen en proactief contact met hen opnemen. De partners waar Hobo op kan rekenen binnen de dak– en thuislozensector spelen hierin een belangrijke rol. We bezoeken hen frequent en spreken er mensen rechtstreeks aan om hen te motiveren tot bij Hobo te komen. Deze aanpak is tijdrovend, maar bewijst effectief te zijn om onze doelgroep blijvend te motiveren.

Om de twee weken brengt Hobo een activiteitenkalender uit met het programma voor de volgende twee weken. Het doel van deze kalender is informatie verschaffen op een zo duidelijk en eenvoudig mogelijke wijze. Hobo hangt zijn kalender op in de onthaalruimte samen met de bijbehorende affiches waarop de bijzonderheden van elke activiteit worden meegegeven. Tevens zijn er meeneemkalenders beschikbaar voor de doelgroep. De medewerkers van Hobo gebruiken deze kalender eveneens tijdens hun bezoek aan onze partnerorganisaties om zowel de begeleiders als de bewoners ter plekke op de hoogte te brengen van wat Hobo is en doet.

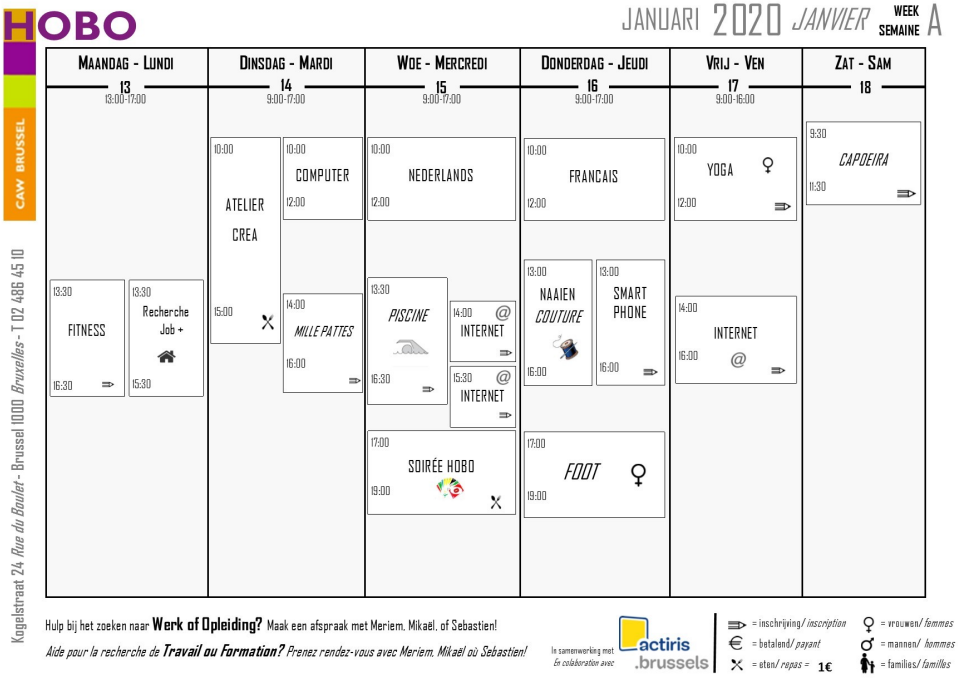

B. ACTIVITEIT

Een activiteit bij Hobo is nooit een activiteit *an-sich*. Het gamma aan activiteiten is opgedeeld in 7 categorieën: ateliers, cultuur, evenementen, initiaties, ontmoeting, sport & socio-sportieve werking en projecten. Iedere categorie gaat aan de slag met eigen valkuilen en drempels. Deze worden verder in het rapport beschreven per categorie.

C. DOORVERWIJZING

Hobo wil geen eindstation zijn. Onze activiteiten dienen als tijdelijke oplossing voor de onmogelijkheid van onze doelgroep om elders hetzelfde te vinden. Het is vooral onze ambitie om mensen (opnieuw) aansluiting te laten vinden bij de bredere samenleving. Tijdens onze activiteiten houden we dit doel steeds voor ogen. Belangrijk daarbij zijn onze samenwerkingen met reguliere organisaties, opleidingscentra, sportclubs, etc. waar we mensen naartoe begeleiden (zie 7.4.4. duizendpoot). Toch merken we vaak dat doorverwijsmogelijkheden erg beperkt zijn, en dat mensen blijven botsen op bepaalde drempels. We gaan dan samen met de persoon op zoek naar een oplossing op maat.

In 2020 kregen we het leuke voorstel van Fedos om deel te nemen aan het tentoonstellingsproject 'OASE'. Deze tentoonstelling zou zijn doorgegaan in november 2020 en er zouden kunstwerken in verschillende disciplines te zien zijn geweest van zowel ons creatief atelier als dat van andere sociale organisaties. We hebben zo'n drie maanden lang het thema 'Oase' letterlijk en figuurlijk verwerkt in sculpturen, tekeningen, poëzie, schilderijen,.. Het project sloeg direct aan bij onze deelnemers, het was een bevrijding om tijdens dit moeilijke jaar te werken rond een positief thema dat rust bracht en iedereen de kans gaf om vrij te interpreteren. Corona strooide echter roet in het eten en de tentoonstelling moest uitgesteld worden omwille van de maatregelen van de overheid. Deze gaat nu door in 2021. We kijken er alvast enorm naar uit!

Griet, responsable de projet

7.3.1 ATELIERS

Hobo hecht veel belang aan creatieve zelfontplooiing. We willen deelnemers aanmoedigen om op een creatieve manier te denken en hen helpen bewust worden van hun mogelijkheden en capaciteiten. Naast het stimuleren van zelfontdekking reiken we middelen aan om expressie te vergemakkelijken. Op deze manier krijgen mensen na verloop van tijd meer zelfvertrouwen. Het “maken” dat in deze ateliers centraal staat, zorgt voor een gevoel van persoonlijk succes en realisatie. Naast het creatieve aspect, speelt de sociale omgeving bij de ateliers een grote rol. Samen een tas koffie of maaltijd nuttigen en een babbel slaan zijn net zo belangrijk.

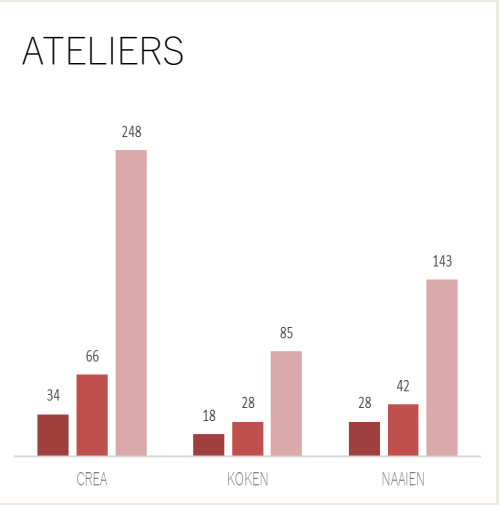

CREA

In het crea-atelier kunnen mensen hun creatieve kant ontdekken en ontplooien. Het is ook dé kans bij uitstek om te creëren en zichzelf uit te drukken. Samen verkennen we verschillende technieken en materialen (o.a. houtskool, klei, Chinese inkt, fotografie, schilderen, performance) waaruit iedereen vervolgens kiest wat haar/hem het beste ligt.

WEKELIJKS - 5U
FEDOS
ACADEMIES

NAAIEN

In het naaiatelier leren beginners werken met een naaimachine. Aan de hand van kleine projectjes krijgen ze de technische kneepjes van het vak onder de knie. Nadien blijven deelnemers welkom om hun eigen kleding te herstellen en aan te passen of brengen ze zelf ideeën en stof mee waarmee we samen aan de slag gaan.

WEKELIJKS - 3U

KOKEN

Met gezonde en betaalbare producten ontdekken we hoe eenieder eenvoudige, gezonde en lekkere gerechten kan bereiden die bij iedereen in de smaak vallen. Daarnaast is het kookatelier een ware kruisbestuiving van cultuurspecifieke receptjes. Mensen bouwen via de broodnodige samenwerking in dit atelier onderling vertrouwen op.

2 X PER WEEK - 3,5U

« Chez nous en Afrique les hommes ne cuisinent pas. Ici j'apprends, et si j'ai un chez-moi, je cuisinerai moi-même. Je n'ai jamais coupé les légumes. Au début ça me stresse, maintenant je sais que c'est facile."

Membre de Hobo participant à l 'atelier cuisine

© HANNES COUVREUR

7.3.2 CULTUUR

Mensen in precaire situaties krijgen frequent te maken met allerlei drempels die cultuurparticipatie in de weg staan. De praktische drempels zijn onder andere: geen tijd voor vrije tijd, gebrek aan gezelschap, een te hoge kostprijs, moeilijke bereikbaarheid en nood aan kinderopvang. Even belangrijk zijn mentale drempels. Zeker wanneer deze geprojecteerd worden op het zelfbeeld – “Cultuur is niets voor mij”. Drie zo’n te onderscheiden belemmeringen zijn: “de capaciteit om culturele inhoud te verwerken, statusverlegenheid en statusmotivatie”. (bron: steunpuntcultuur.be)

Hobo erkent het belang van cultuur in ieders leven. Als ontspanning en persoonlijke verrijking, als aanknopingspunt met anderen en de buitenwereld of als transformationele ervaring. Deelnemen aan culturele momenten bezorgt een samenhorigheidsgevoel. Het brengt de belever met andere meningen en gedachten in contact en maakt gevoelens los. Ten slotte proberen we via ons cultuuraanbod dialoog te stimuleren in een veilige context.

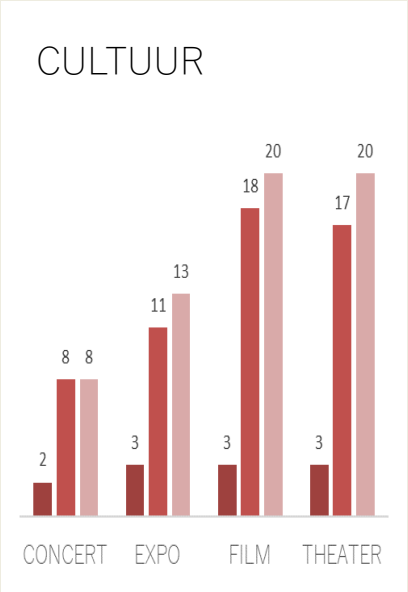

CULTUURUITSTAPPEN

We zoeken steeds naar een evenwicht tussen de vooropgestelde laagdrempeligheid en een kwaliteitsvolle voorstelling binnen het reguliere aanbod. Vaak voorzien we voor of na de uitstap in een uitwisselingsmoment, bijvoorbeeld in de vorm van onze ‘soirée Hobo’ (zie 7.3.5.3). Ook zorgen we elke maand voor variatie in ons aanbod. Film, theater en dans, concert en museumbezoek worden steeds afgewisseld.

WEKELIJKS
ART 27, PASPARTOE
ART 27, PASPARTOE

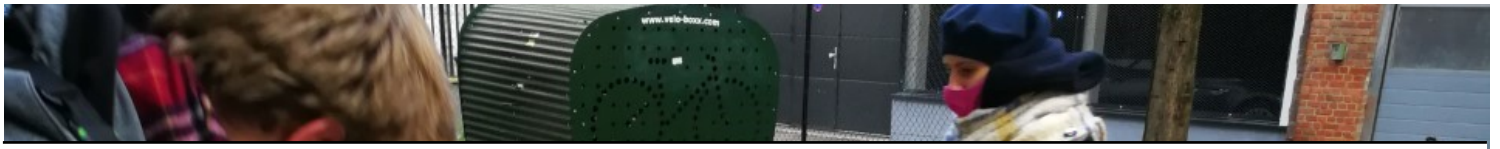

“J’ai des gouts très particuliers mais ça c’était énormément bien, je voulais manger mon serviette.”

deelnemer actie oudejaar

“"un GRAND merci de la part de toute l’équipe pour votre colis du nouvel an ! Les résidents ont adoré et nous avons fait bon usage des déguisement. Un peu grâce à vous, nous avons bien dansé et oublié « un peu » le covid··· L’idée du polaroid était vraiment super!"

Morgane van onze partner L’ilot

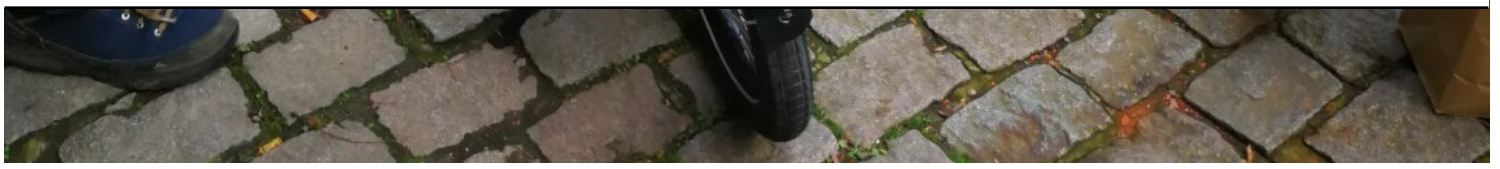

7.3.3 EVENEMENTEN

Hobo organiseert jaarlijks een aantal grote evenementen. De kleinschaligheid wordt even opzij gezet aangezien we hiervoor telkens mikken op zo'n 200 personen. Alle leden van Hobo worden uitgenodigd. Ook vragen we aan onze partners om in groep te komen, bijgestaan door een professionele begeleider. Op die manier bereiken we veel mensen die Hobo nog niet kennen. Zij kunnen proeven van Hobo's brede aanbod. Onze grote evenementen zijn dagen vol ontmoeting, sport & spel, lekker eten en feest. We geven hier net dat tikkeltje extra van onszelf om onze mensen een onvergetelijke dag te bezorgen.

HOBODAG

Eén van onze hoogdagen is de jaarlijkse hobodag. In een rustige, groene setting kunnen jong en oud even ontsnappen aan de dagelijkse drukte van Brussel-stad. Bij wijze van ontvangst bieden we mensen een lekker ontbijt en 's middags kan iedereen aanschuiven voor een gezellige BBQ. Verder is de dag gevuld met creatieve, ontspannende, sportieve, muzikale en educatieve activiteiten: een greep uit het reguliere aanbod van Hobo, ideaal als kennismaking.

JAARLIJKS

OUDEJAAR

Op 31 december zakken onze bezoekers in grote getale af naar Hobo's legendarische oudejaarsfeest. De sleutel tot succes: lekker eten, leuke muziek, kinderanimatie, verwennerij en een mooi decor. Ook op oudejaar willen we er zijn voor onze mensen.

JAARLIJKS

In 2020 werden we gedwongen ons jaarlijks oudejaarsfeest te annuleren. Maar hobo zou hobo niet zijn als we hier niet iets op zouden vinden. Dankzij een zeer geslaagde samenwerking met de Ancienne-Belgique en de Beursschouwburg hebben we dit jaar zowel kerst als oudejaar gevierd. ***Een feest aan huis;*** *Het communicatieteam van de AB gaf burgers de kans een ticket te kopen om bij te dragen aan dit speciale oudejaar. Die inzameling liet ons toe om een luxe-maaltijd en feestpakket tot bij onze doelgroep te brengen. Onze leden die Hobo's jaarlijks feest noodgedwongen moesten missen, kregen luxepakketjes aan huis gebracht. Alle collega's werden ingezet zodat zoveel mogelijk leden het glas konden heffen op het einde van een voor velen bijzonder jaar. Ook via onze partners konden we mensen bereiken, en bezorgden in totaal meer dan 200 maaltijden. Daarnaast leverden we 6 Brusselse onthaalhuizen een feestpakket op maat. Feestneuzen –en brillen, slingers, pruiken, cadeautjes, een cocktail en nog veel meer! Alles was aanwezig om een feestelijke omgeving te creëren.*

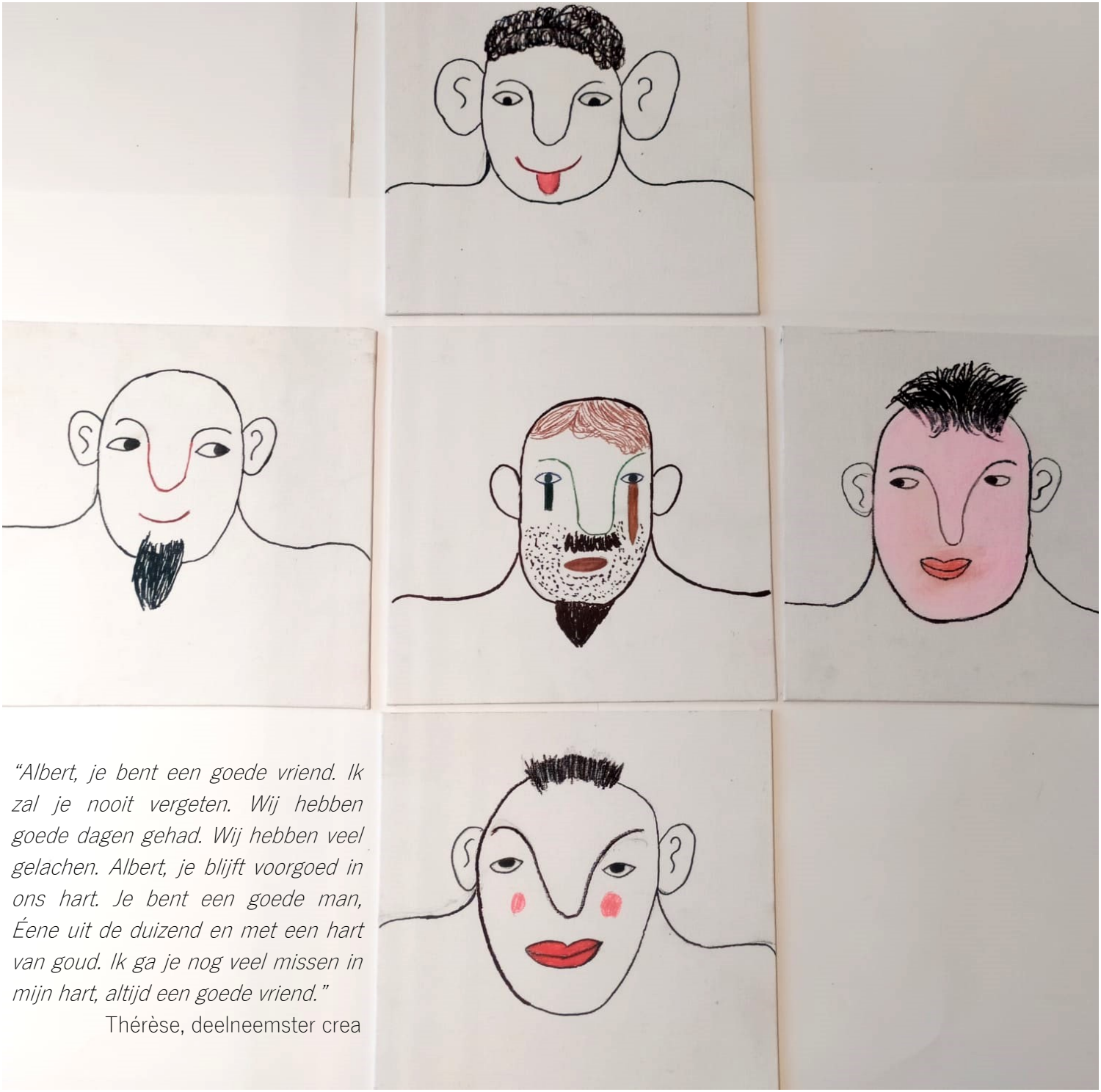

“Albert, je bent een goede vriend. Ik zal je nooit vergeten. Wij hebben goede dagen gehad. Wij hebben veel gelachen. Albert, je blijft voorgoed in ons hart. Je bent een goede man, Éene uit de duizend en met een hart van goud. Ik ga je nog veel missen in mijn hart, altijd een goede vriend.”

Thérèse, deelneemster crea

7.3.4 INITIATIES

Een intensieve opleiding is voor een groot deel van ons publiek niet mogelijk. Klassieke opleidingen werken met vaste en beperkte inschrijvingsmomenten, men verwacht een bepaald opleidingsniveau om in een schoolsysteem mee te draaien, en het inschrijvingsgeld vormt een probleem.

Geïnteresseerde mensen krijgen via onze initiaties de mogelijkheid om toe te werken naar zo'n intensieve opleiding, terwijl we ondertussen een antwoord kunnen bieden op hun vraag tot bijleren. Ze kunnen vrijblijvend deelnemen aan enkele initiaties waarbij een minimum aan basiskennis opgedaan kan worden, op hun eigen tempo en zonder verplichting. Vaak is het jaren geleden dat deelnemers zich in een leeromgeving bevonden.

Door de lage frequentie, wisselende groepen en verschillende niveaus blijft de opgedane kennis vaak beperkt. We zien deze initiaties als een opstap die deuren opent, zoals een doorverwijzing naar een opleiding, school of andere organisatie. Die doorverwijzingen zijn essentieel. Al moeten we ook toegeven dat de verblijfsituatie van mensen er voor kan zorgen dat officiële opleidingen niet altijd mogelijk zijn.

COMPUTER

De digitale kloof in onze samenleving wordt alsmaar groter, en steeds meer mensen blijven achter. Er wordt nu meestal uitgegaan van mensen die een basiskennis hebben van computers. Bijvoorbeeld om werk of een woning te zoeken, of een document aan te vragen. Hobo gaat in deze initiatie aan de slag met de meest essentiële digitale vaardigheden: het gebruik van muis en toetsenbord, iets opzoeken op het internet, een e-mail sturen, etc.

WEKELIJKS - 2U

FRANS

De initiatie Frans is een gezellig lesmoment. In kleine groep wagen we ons aan enkele noties van het gesproken en geschreven Frans. De nadruk ligt voornamelijk op uitspraak en op bruikbare woordenschat voor het dagelijkse leven. Zowel voor mensen met als zonder papieren zijn er mogelijkheden om Franse lessen te volgen in Brussel. Veel van onze mensen worden via deze initiatie doorverwezen naar een meer volledige taalopleiding.

WEKELIJKS - 2U

LIRE & ECRIRE, CVO, PROMOTION SOCIALE

VRIJWILLIGER DIRK

"A l'exception de quelques cours, où la fréquentation a chuté en fin d'année (entre 2 et 3 personnes) - phénomène vraisemblablement causé par la seconde vague du Covid à la rentrée de septembre - le nombre d'élèves oscille en moyenne entre six et huit personnes (dont un noyau "dur" et fidèle de quatre élèves): un nombre idéal en fonction des règles de distanciation à respecter. La majorité d'entre eux proviennent des pays du Maghreb (Tunisie, Algérie et surtout Maroc) et d'Afrique noire (Mali, RDC, Guinée).Depuis deux ans, une élève originaire d'Albanie n'a pas raté le moindre cours. La plupart sont âgés de 25 à 30 ans mais les quinquas et les sexas sont aussi représentés. Tous font preuve d'une grande motivation et d'envie d'apprendre la langue. Mon plus gros défi: captiver l'ensemble des participants dont les niveaux de connaissance de français sont souvent très variables. Comme beaucoup d'entre eux sont demandeurs de connaissances en grammaire, je divise souvent le cours en deux parties: une première heure de discussion libre sur un texte ou une situation de la vie quotidienne, la deuxième étant réservée à la grammaire: conjugaisons, apprentissage des temps (présent, imparfait, passé, futur) et vocabulaire. En résumé, cette expérience est d'autant plus riche qu'elle semble porter ses fruits: les étudiants sont attentifs, curieux, achètent des livres d'enfants pour progresser et sont conscients de l'importance de l'apprentissage du français dans leur processus d'intégration à Bruxelles."

Dirk Vanoverbeke

NEDERLANDS

Het aanbod voor laagdrempelige lessen Nederlands in Brussel is erg klein, wat deze initiatie een van de populairste activiteiten op Hobo maakt. We gaan aan de slag met 2 groepen: de absolute beginners en mensen die al een notie van Nederlands hebben.

Het uitgangspunt zijn thema's die nuttig zijn in het dagelijkse leven zoals het openbaar vervoer, kloklezen, het lichaam, dialoog, naar de winkel, bij de dokter, etc.

WEKELIJKS - 2U

BRUSSELEER

HET HUIS VAN HET NEDERLANDS,
PROMOTION SOCIALE, TERRA NOVA

INITIATIES

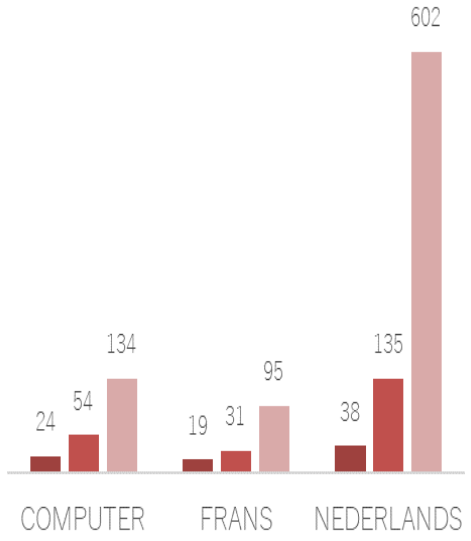

“De grootste groep deelnemers zijn absolute beginners. Wekelijks worden zij opgevangen door onze vrijwilliger Jos. Maar het overgrote deel van de groep zijn mensen in onwettig verblijf, en jammer genoeg zijn de doorverwijsmogelijkheden voor hen zeer beperkt, tot zelfs onbestaande. Hierdoor blijft onze groep groot. Ondanks de gezelligheid werd het dus soms net iets té druk. En toen was daar 13 maart. Lessen werden opgeschort en heropstarten in onze kleine lokalen was einde juni geen optie. We konden terecht in MABO, een middelbare school om de hoek. Van een droomlocatie gesproken! We zagen vele nieuwe gezichten en weken vanaf september uit naar de Kaaistudio’s, tot we ook daar niet meer terecht konden. Vanaf einde oktober zaten we opnieuw in ons eigen lokaal, met een vaste groep van 8 mensen die elke week deelnamen. Een nieuwe setting en dus een nieuwe realiteit: een veel kleiner bereik, maar een kwaliteitsvollere initiatie.”

Tom Carlier, projectverantwoordelijke Hobo

7.3.1 ONTMOETING

Bij deze activiteiten staat het ontmoetingsaspect an sich centraal. Het Steunpunt voor Algemeen Welzijnswerk definieert het vinden van een sociaal netwerk als één van de meest bepalende factoren waardoor mensen blijvend uit thuisloosheid geraken (bron: www.steunpunt.be) . Thuisloosheid is een proces van ontankering. Het verlangen om in interactie te treden met andere mensen kan door het verkeren in thuisloosheid sterk belemmerd worden. Contact met familie en vrienden wordt soms negatief geladen. Tijdsbestedingen die mogelijkheid tot interactie geven worden bemoeilijkt en in het ergste geval gestaakt (vrijetijdsbeleving, werk,...). Onze activiteiten zijn kansen om zich opnieuw te verankeren, nieuwe vriendschappen te vormen en op een vrijblijvende manier in contact te treden met de bredere samenleving. We laten deelnemers kennismaken met en in nieuwe omgevingen. Tegelijkertijd motiveren we hen om zelf of in groep op stap te gaan.

DAGUITSTAP

Elke schoolvakantie organiseert Hobo een daguitstap. We huren een bus of gaan met het openbaar vervoer en vragen aan de deelnemers een kleine bijdrage. Zowel volwassenen als kinderen kunnen deelnemen. Mensen krijgen hiermee de kans om plaatsen te bezoeken waar ze anders moeilijk geraken.

ELKE SCHOOLVAKANTIE

IEDEREEN VERDIENT VAKANTIE, ART. 27, PASPARTOE

SOIRÉE HOBO

Soirée Hobo staat in het teken van gezelligheid en ontspanning. We spelen samen gezelschapsspelen of praten wat bij. Ook wordt er een gezonde en lekkere maaltijd voorzien. Vaak combineren we deze activiteit met een culturele uitstap.

WEKELIJKS - 3U

VRIJDAG

Onder het project 'Vrijdag' vallen allerhande activiteiten, o.a. cultuur, ontspanning, natuur en spel. De eigenlijke activiteit is hier minder belangrijk dan de veilige omgeving. We creëren een ruimte die thuisloze mensen de mogelijkheid geeft uit hun isolement te treden zonder aanspraak te maken op eventuele talenten, interesses, etc. De 'vrijdag-groep' is vaak zeer divers qua leeftijd, geslacht en nationaliteit hetgeen onderlinge uitwisseling zeer boeiend maakt.

WEKELIJKS - 3U

IEDEREEN VERDIENT VAKANTIE, ART. 27, PASPARTOE.

Via een zomerse toeleiding naar de Kookmet van Cultureghem, groeide onze goesting voor koken uit tot dit compleet nieuwe atelier. Sushi, Guinees, Malinees, Roemeens, Marokkaans, moussaka, pizza, seizoensgebonden gerechten. Elke week iets anders. Het leuke aan dit soort ateliers is dat iedereen iets over koken te vertellen heeft, en iedereen wel een recept kent. De combinatie van mensen met ervaring en mensen zonder ervaring nodigt uit om te leren van elkaar. Samen koken schept een gemoedelijke sfeer, en al snel vormen zich vaste kookgroepen.

Het hoogtepunt was onze kerstmaaltijd. 140 gratis bio-pompoentjes uit het Brugse platteland, omgetoverd in de keuken van het Grimbergen café. Onze groep heeft zich een hele dag uit de naad gewerkt, deze keer tegen een kleine vergoeding. We deelden de dag erop samen de afhaal- Kerstmaaltijden uit in de Beursschouwburg, en genoten van de fijne reacties. Op het menu: gevulde pompoen, puree en taartjes als dessert. De toekomst zal uitwijzen wat we met ons atelier nog kunnen verwezenlijken. We zien alvast veel lekkere pistes!

Hannah Desmet, projectverantwoordelijke

“Een expo die bijzonder veel dialoog teweeg bracht was Risquons-Tout, een ambitieuze, thematische groepstentoonstelling die het potentieel van overtreding en onvoorspelbaarheid verkent. Ze onderzoekt hoe kunst de homogenisering van het denken in de inmiddels beruchte echokamers van onze overvolle infosfeer uitdaagt.”

Margo Hollemans, projectverantwoordelijke Hobo

We slaagden er dit speciale jaar toch in om 4 grote daguitstappen te begeleiden. Op een regenachtige februaridag te Luik bezochten we de bijna lugubere expo 'Ceci n'est pas un corps: Hyper-realism'. Vervolgens wandelden we door de stad en namen de ferryboot terug op de Maas. In juli zakten we af naar Gent, waar een gids ons leidde langs culinaire en culturele hoogtepunten. Daarna genoten we onder een warme zon van een plons in de Blaarmeersen. Het Limburgse groen van Bokrijk verrijkte onze oogstmaand. Hoewel er tijdelijk geen workshops plaatsvonden bleef deze plek prachtig om te bezoeken. Tenslotte zomerden we uit in het provinciaal domein Huizingen. Met minigolf, een picknick, speelpleinpret voor de kinderen en gezellige babbels voor de ouders keerden we verzadigd terug naar Brussel.

In de zomer van 2020 smolten de familieactiviteiten die we voorheen organiseerden samen met de daguitstappen. Op elke zomerse daguitstap waren dan ook gezinnen met kinderen aanwezig.

HOBO @ NATUUR

Ervaringen met natuur leggen een belangrijke basis voor de betrokkenheid bij natuur en daarmee ook het draagvlak voor natuurbescherming. Veel mensen lijden vandaag aan een "natuurtekort" met negatieve gevolgen voor hun gezondheid, hun lichamelijke en geestelijke welzijn. We spelen in op die nood. Hoge bomen scheppen ruimte voor grote, kleine en groene gedachten.

2 X PER MAAND - 3U

ONTMOETING

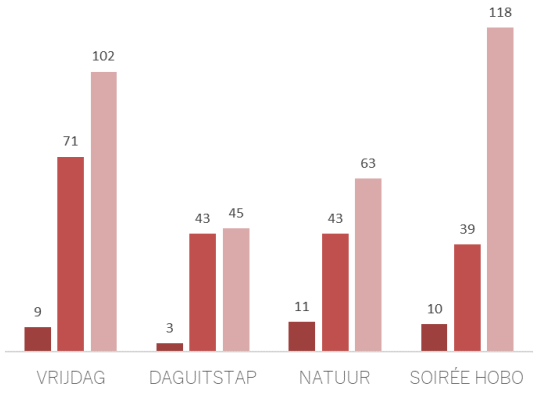

De Vrijdaguitstap veranderde dit jaar van vorm. Met als knallende start een heuse nieuwjaarsdrink klonken we op een goed 2020! Met zo'n 35 personen genoten we van een feest zoals dat de rest van het jaar niet meer mogelijk zou zijn: dansen, zingen, muziek, kippenboutjes en mocktails. Dit was vooral een leuke aanvulling voor de mensen die er op Oudejaar 2019 niet bij konden zijn. Tot 15 maart gingen we om de twee weken op pad: Monet, Dali-Magritte, Afropolitan, en ⋯ lockdown. De rest van het jaar lieten we de naam 'Vrijdaguitstap' vallen om pragmatische redenen. In de zomer – toen er weer activiteiten plaatsvonden – werd de vrijdaguitstap vervangen door andere ontmoetingsmomenten die we 'Hobo Cultuur & Hobo@Natuur' doopten. Deze nieuwe momenten vonden plaats op donderdag i.p.v. vrijdag.

“Na de hele zomer getraind te hebben met de gasten, vertrokken we einde september op een 3-daagse teamstage in het groene Marche-en-Famenne, in een gezellig groepsverblijf. Ook hier werkten we aan het lichaam en de geest. We combineerden stevige staptochten met intense groepsgesprekken en reflectiemomenten. We kookten samen, genoten samen van de maaltijd en wasten samen af. We verwachtten inbreng, een actieve rol en verantwoordelijkheid van onze groep. Maar met genoeg ruimte en vrijheid voor individuele rustmomenten wanneer spelers het nodig hadden. Geen voetbal aangeraakt, maar toch het hoogtepunt van ons jaar voor de spelers.”

Tom Carlier, projectverantwoordelijke Hobo

© HANNES COUVREUR

7.3.6 SPORT EN SOCIO-SPORTIEVE WERKING

Sport betekent zorgen voor je lichaam. Het is een manier om met negatieve energie om te gaan. Ook helpt het om sociaal isolement te doorbreken. Maar niet iedereen heeft toegang tot het reguliere sportaanbod. Hobo hanteert een inclusief sportbeleid. We passen ons aanbod aan de noden van ons publiek aan en organiseren ruimtes waar eenieder zichzelf kan zijn. Klassieke drempels – financieel en sociaal van aard – verlagen we door zelf te zorgen voor o.a. de omkadering, de uitrusting en het vervoer. Met socio-sportieve projecten gaan we nog verder (zie blz. 51 socio-sportieve werking: voetbal). Wanneer we elementen van sociaal werk en sport combineren, lukt het ons een groep aan te spreken die anders moeilijk bereikbaar is. Sport is toegankelijk en deelnemen kan op verschillende manieren. Een trouwe supporter is net zo goed betrokken als een gepassioneerde speler. Sport verenigt en vormt mensen. Het stimuleert doorzettings –en aanpassingsvermogen. Iemands welbevinden wordt versterkt door de controle die zij of hij neemt over het eigen lichaam. Socio-sportieve werkingen zijn zich hier sterk van bewust en gebruiken sport als hefboom om sociale ontwikkeling te bekomen. Om als sociaal beschouwd te worden, dient een sportwerking extra aandacht te besteden aan een veelvoud aan courante uitsluitingsmechanismen. Bovendien onderneemt zo' n werking actief stappen om deze mechanismen weg te werken. De focus ligt bij een socio-sportieve werking naast de sportieve ook op de maatschappelijke realisaties. Staan we open voor iedereen en zetten we actief stappen om die openheid te verbeteren? Hoe kunnen we onze activiteiten empowerend en emancipatorisch maken? Houden we genoeg rekening met de socio-economische en psycho-sociale achtergrond van onze deelnemers? Het stellen van dergelijke vragen onderscheidt een socio-sportieve van een gewone sportactiviteit. Hobo gelooft in socio-sport. Een aanbod dat democratisch en laagdrempelig is, geeft ook de meest kwetsbare personen uit onze samenleving de kans om van sport te kunnen genieten.

YOGA

Deze initiatie wordt gegeven door de bevlogen en vlot 4-talige instructrice Niki. Ze gaat laagdrempelig te werk en geeft tips en huiswerk voor zowel het fysiek als psychisch welbevinden van haar deelneemsters.

WEKELIJKS - 1U

LINK = BRUSSEL VZW

FITNESS

Een fitnesscoach begeleidt deelnemers met hun programma en het gebruik van verschillende toestellen.

WEKELIJKS - 3U

FITNESSABONNEMENT AAN REDUCTIETARIEF

FITNESSZAAL FIREGYM VZW,

ZWEMMEN

Zwemmen is een complete sport die zorgt voor ontspanning, afkoeling, stressreductie, plezier en gezelligheid.

TWEEWEKELIJKS - 3U

SPORT

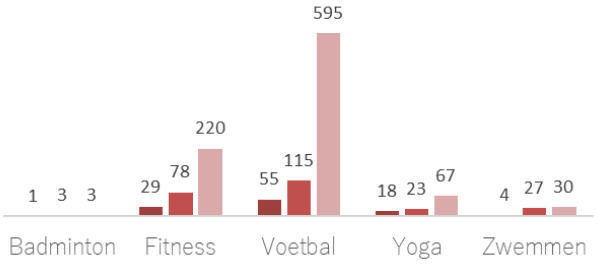

SOCIO-SPORTIEVE WERKING: VOETBAL

Hobo begeleidt drie voetbal teams, elk met eigen dynamiek en uitdagingen. Toch delen we voor de drie teams eenzelfde filosofie en aanpak. Veel van onze energie gaat naar groepsdynamiek. Verschillen in nationaliteit, spelniveau en persoonlijke problematieken zijn niet vanzelfsprekend. Een 18-jarige nieuwkomer kan samen met een 65-jarige Brusselaar die jaren op straat geleefd heeft spelen. Iedereen moet zich welkom voelen in de groep.

Tijdens elke training werken we intensief rond fairplay. Ook tonen we spelers het belang van positieve aanmoediging naar elkaar toe. Spelers krijgen verantwoordelijkheid. Ze leiden zelf de opwarming en geven elkaar feedback na de training. De ploeg is in de eerste plaats een veilige plek. Zodra we met spelers een vertrouwensband gecreëerd hebben, kunnen we via een trajectbegeleiding inzetten op een persoonlijke doelstelling van de spelers. We ondernemen stappen op andere domeinen dan sport. Het gebeurt bijvoorbeeld dat deelnemers via voetbal een tewerkstellingstraject starten.

Voor onze vrouwenploeg – “les BruZ’elles” – steken we nog een tandje bij. Om mama’s de kans te geven om deel te nemen, voorzien we twee à drie begeleiders die de kinderen opvangen tijdens de training. Zo kunnen ook de kinderen ontspannen en worden ze buiten het opvanghuis in een veilige omgeving gestimuleerd om te bewegen en sport te ontdekken.

WEKELIJKS - 3U

TRAJECTBEGELEIDING

RSC ANDERLECHT, YOUNITED, HOME VICTOR DU PRÉ, SPORTHAL COMENIUS VAN DE VGC HEYVAERTZAAL MOLENBEEKSPORT, ZAAL WESTSTATION

Tot maart vertrokken we elke week met een groep van 10 personen naar Firegym in Jette voor een namiddagje zweten in de ***fitness****. Een mooie zaal gepaard met tips en tricks voor onze mensen. Bovendien kunnen deelnemers via Hobo een abonnement voor Firegym verkrijgen aan een voordelige prijs. Met onze groep* ***zwemmers*** *trokken we dan weer om de 2 weken richting Molenbeek. Ten slotte slaagden we erin om elke week een gemotiveerd groepje vrouwen te begeleiden naar de* ***Yoga****-sessies in De Markten.*

In juni en juli trokken we elke dinsdag naar het park bij Simonis voor een outdoor initiatie ***boks.*** *Voor veel mensen was dat hun eerste activiteit – en sociaal contact! – na de lockdown. De mensen die fysiek soms niet konden volgen, genoten van de buitenlucht en het mooie weer. Tijdens die periode organiseerden we ook* ***multisport*** *waarbij we ons met wisselend succes waagden aan basket, joggen, pétanque, etc.*

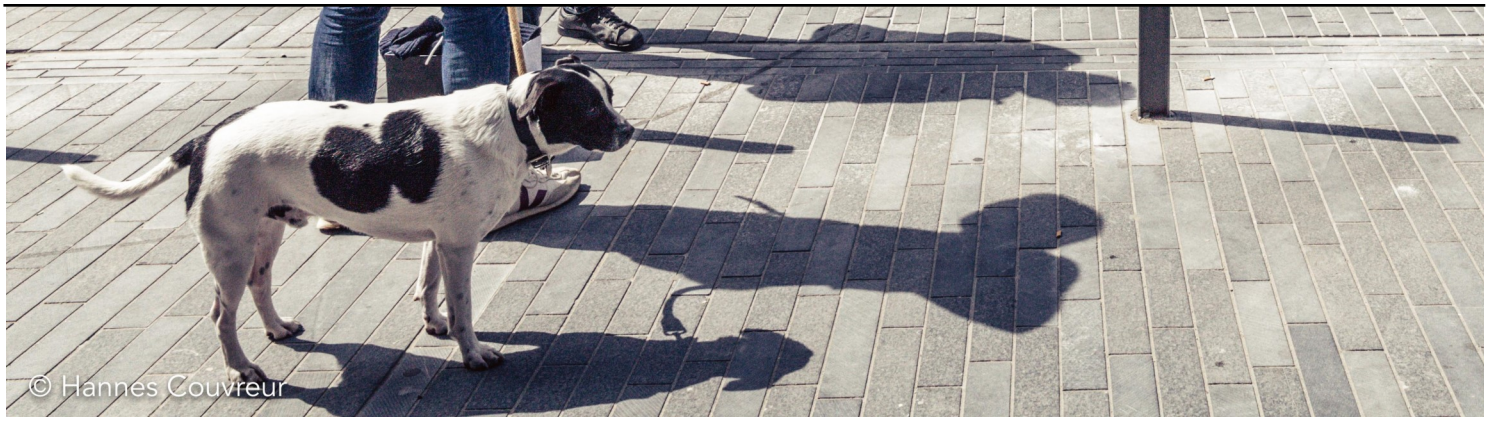

“Net voor de eerste lockdown in maart 2020, namen de Bruz'elles deel aan het voetbaltoernooi in het Belgian Football Center te Tubeke. Met 9 supergemotiveerde speelsters, 4 trouwe supporters en twee kindjes die trots meeliepen in de paarse RSCA T-shirts klonk het heel de dag van: "tous ensemble! tous ensemble! hey! hey!". Nog nooit trokken we met zoveel naar een toernooi. De sfeer zat bijzonder goed en de Bruz'elles toonden keer op keer hun volle overgave aan het team. De keeper liet geen bal binnen. Wat mooi om te zien hoe iedereen elkaar motiveerde en ondersteunde binnen het team!”

Charlotte Inghels, trajectbegeleider Hobo

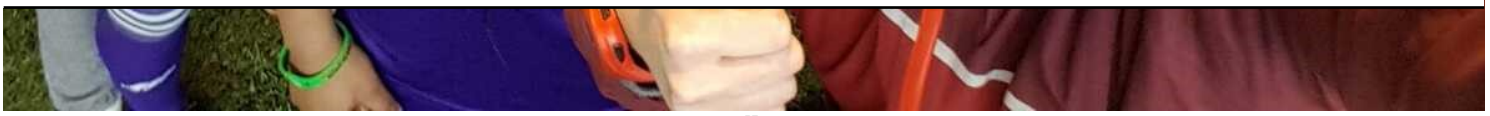

7.3.7 PROJECTEN

DIGITALISERINGSPROJECT: DIGITAL EMPOWERMENT

Hobo zet al geruime tijd in op de digitalisering van haar publiek. Reeds twintig jaar organiseren we wekelijks een computeratelier (zie 7.3.4.1), maar we voelen dat dit niet genoeg is. Mensen hebben nood aan extra ondersteuning, begeleiding en vorming. Daarom werd in 2018 het digital empowerment-project opgezet. Vallen hieronder: alle inspanningen die we doen om te werken aan de digitale kennis en vertrouwdheid van onze doelgroep.

Het project steunt volledig op projectsubsidies die we continue proberen verkrijgen. Daarom wisselt het geregeld van vorm, naar gelang de focus en ambities van elk sub-project. Maar de uiteindelijke doelstelling van het project blijft wel centraal staan binnen die sub-projecten: mensen zo autonoom mogelijk maken met digitaal materiaal. Het gaat dan om computervaardigheden, weten omgaan met android-based systeme1n zoals tabletten of telefoons, of kennis hebben van software en het gebruik van (bepaalde) websites. Grosso modo beslaat ons digital empowermentproject het volgende: 3

A. INTENSIEVE VORMINGEN

Deze intensieve cursussen willen van compleet digitaal analfabetisme gaan tot een relatieve autonomie in het gebruik van bepaald digitaal materiaal. In drie à vier dagen brengen we de mensen vertrouwdheid met computers of een tablet bij. Ze leren de logica van een computer begrijpen en worden aangemoedigd om praktisch gebruik te maken van de computer als hulpmiddel in het dagelijkse leven. Onze focus is een praktische autonomie bereiken waarbij een persoon zelfstandig tekst kan genereren en verwerken, emails kan sturen en zowel online als lokaal bestanden kan bewaren.

B. THEMAVORMINGEN (mobiel of in-huis)

Onze doelgroep leeft in urgentie en hun digitale noden zijn dat vaak ook. De mails die ze willen leren versturen moesten vaak gisteren al verzonden zijn. Tijd nemen om een handeling te begrijpen is meestal ondergeschikt aan de nood om snel te handelen. Themavormingen komen tegemoet aan die urgentie. Ze spitsen zich toe op een bepaalde praktische handeling zonder in te gaan op wat er achter die handeling schuilgaat. Mensen leren er niet hoe een email überhaupt verstuurd kan worden, maar ze zullen wel in staat zijn om die email te verzenden. Het is een *shortcut* die geen 100% begrip met zich meebrengt, maar wel praktisch gebruik mogelijk maakt. Dit zorgt er voor dat deze vormingen aanzienlijk minder tijd innemen. Het nadeel is de eerder tijdelijke aard van de verworven kennis die (zeer) gevoelig aan verandering blijft. Wanneer bijvoorbeeld de interface van een website wijzigt, is er een grote kans dat de persoon

niet meer weet hoe die een bepaalde actie kan uitvoeren. Toch zijn deze vormingen nuttig omdat ze net wel aan de urgentie en situatie van onze doelgroep beantwoorden.

C. WEGWERKEN MATERIËLE DREMPELS

Tijdens bovenstaande vormingen werken we impliciet rond immateriële drempels. Vertrouwdheid creëren met digitaal materiaal, kennis vergroten, etc. Het is ons duidelijk dat er in het digitale empowermentsproject ook gewerkt moet worden aan de materiële kant van het digitaliseringsprobleem. We werken hieraan door zoveel mogelijk toegang te verlenen tot het digitale materiaal dat Hobo ter beschikking heeft. Zo plannen we momenten in wanneer onze computerzaal ter beschikking staat voor vrij gebruik door de doelgroep. Ook informeren we over publiek toegankelijke computers en waar deze zich bevinden. Daarnaast proberen we materiaal aan onze mensen uit te lenen. Ten slotte sensibiliseren we onze partners en moedigen we hen aan om digitale ruimtes ter beschikking te stellen van de doelgroep en ondersteunen we hen daarin wanneer we er tijd voor hebben.

WEKELIJKS - 3U

ZIE RAPPORTEN WEBSITE HOBO VOOR DE PARTNERS VAN ELK SPECIFIEK SUB-PROJECT

In 2020 zetten we dankzij de koning Boudewijn Stichting en het ING Fonds voor een Digitalere Samenleving opnieuw in op ons digital empowermentproject. We hadden een volledig jaar van intensieve vormingen en thema-vormingen ingepland, maar jammer genoeg konden we enkel (mobiele) vormingen laten doorgaan in de periode januari-maart en september-oktober. De rest van het jaar konden we omwille van de sanitaire crisis niet inzetten op dit aspect van ons digitale project. Maar we zaten niet stil. Terwijl we minder konden inzetten op het vormingsaspect van dit project, hebben we maximaal aandacht besteed aan het wegwerken van materiële drempels. In de eerste lockdown werd meteen duidelijk dat de overgebleven toegang tot digitaal materiaal zorgwekkend beperkt was. Tegelijk hadden mensen dit meer dan ooit nodig om in contact te blijven, zich te informeren, administratieve stappen te ondernemen, etc. Dus openden we een nieuwe ruimte om te voorzien in digitale noden. De rest van het jaar 2020 hielden we hier een focus op, aangezien de hoge nood steeds aanwezig bleef (en blijft). Honderden mensen hebben dankzij deze inspanning de mogelijkheid gekregen om toch gebruik te maken van computers en internet. Via een samenwerking met Maks VZW leenden we laptops uit aan mensen die begeleid worden binnen ons tewerkstellingsluik. Het staat buiten kijf dat Hobo hier een duidelijk verschil in betekende voor de mensen.

Hobo heeft een aantal rapporten geschreven omtrent het digital empowermentsluik die vrij beschikbaar zijn via de website van Hobo.

In 2020 werkten we met twee halftijdse collega's op dit project. Omdat in het familiecentrum van Samusocial (toen te Evere) al meer kinderen verbleven dan we per activiteit konden meenemen, werkten we enkel met hen samen. Dat we geen kinderen uit andere opvangcentra konden helpen, had als voordeel dat we een hechte band konden opbouwen met de kinderen uit Samusocial. Ook de samenwerking met het centrum verliep steeds vlotter. Hoewel het project verlengd werd tot einde juni, konden we die extra maanden niet inzetten voor de kinderen. Samusocial ging namelijk op slot tijdens de eerste lockdown: een abrupt einde aan een steeds beter georganiseerd project. De twee projectverantwoordelijken draaiden die laatste maanden mee in de reguliere werking van Hobo, die helemaal overhoop gegooid werd door de sanitaire crisis.

WINTERPROJECT 86.400

Hobo nam in 2013-2014 voor het eerst deel aan het project 86.400. Dat project verenigt AMA (Association des Maisons d'Acceuil et des Services d'Aide aux Sans-abri asbl) en diverse dagdiensten voor dak- en thuisloze mensen. Het is gekoppeld aan de winterperiode en loopt in eerste instantie van november tot einde maart. Maar de noden die het invult zijn niet seizoensgebonden. We proberen steeds om het project zoveel mogelijk te verlengen.

Doorheen de jaren kende het project verschillende vormen. Omwille van beschikbare subsidies kende het zowel groei als inkrimping. In al die vormen is het project nog nooit verzadigd geweest. Er waren altijd meer kinderen die we zouden kunnen bereiken. Het project is met andere woorden een garantie op succes, maar toont vooral ook dat er voor dak –en thuisloze kinderen nog lang niet genoeg ondersteuning is.

Concreet organiseren we activiteiten op woensdag en zaterdag voor schoolgaande en niet-schoolgaande kinderen van 6 tot 12 jaar. Cultureghem vzw is al jaren een vaste partner waar we steeds op woensdag terecht kunnen, maar het project is van nature dynamisch en zoekt zowel binnen als buiten Brussel activiteiten. Af en toe komen daar nieuwe partnerschappen uit voort.

In dit jaarverslag brengen we verslag uit van het winterproject dat plaatsvond van november 2019 t.e.m. maart 2020. Een uitgebreid rapport kan gevonden worden op onze website. Het hierop volgende winterproject, dat in november 2020 van start ging, zal besproken worden in het jaarverslag van 2021.

2 X PER WEEK- 4U

KETMET CULTUREGHEM

CULTUREGHEM, SAMUSOCIAL

“Het valt me op hoe achter hun explosieve energie een enorme onzekerheid schuilgaat. Toen we een circusvoorstelling bijwoonden op het Flagey-plein maakte ik me zorgen dat onze kinderen te wild zouden zijn voor de toeschouwers rondom onze groep. Maar iedereen vond het geweldig hoe zij echt alles (!) spectaculair vonden. In een continue stroom van door elkaar geroepen zinnen benoemden ze elke beweging die de circusartiesten klaarspeelden. Achteraf was ik niet verbaasd te horen dat de meesten onder hen nog nooit naar een circus waren geweest.” Niels Vantyghem, projectverantwoordelijke 86.400

STAYCATION ZOMER 2020

Een onverwachte primeur was dit zomerse vervolg aan het vervroegd stopgezette winterproject. Via een unieke projectoproep van de VGC (Staycation) lukte het om voor het eerst in Hobo's geschiedenis een zomerproject te organiseren. We gingen daarin deels hetzelfde te werk als tijdens de winter. Zo organiseerden we een hele zomer lang op woensdag en zaterdag activiteiten voor kinderen die verbleven in het familiecentrum van Samusocial, net zoals we in de winter doen. Dat zij omwille van de sanitaire crisis aan het Noordstation ondergebracht waren bood nieuwe mogelijkheden. Zo trokken we meermaals met de trein de stad uit. Maar ook binnen Brussel moesten we op zoek naar nieuwe tijdsbestedingen, aangezien er zoveel gesloten bleef.

Dat gold ook voor het nieuwe deel van dit project. Financieel was er ruimte voor meer werkkracht, waardoor Hobo een voltijdse én een persoon aan 80% kon aannemen. Behalve woensdag en zaterdag organiseerden we nu ook op dinsdag en donderdag activiteiten. Die extra dagen hebben we aangegrepen om te experimenteren. Op dinsdag kreeg dat vorm in een samenwerking met het opvangcentrum van CAW Winteropvang en Croix Rouge. Samenwerkingen aangaan met nog andere centra was moeilijk. Ondanks verschillende pogingen merken we dat het opzetten van zo'n samenwerking meer tijd vergt dan dit onvoorziene project ons toeliet. Zo kregen we soms pas na enkele weken een antwoord van centra of opvanghuizen die we contacteerden, al dan niet omdat zij dat eerst intern moesten bespreken. Op donderdagen experimenteerden we met een nieuwe formule. We vroegen via verschillende partners aan ouders om hun kinderen 's ochtends af te zetten en 's avonds weer op te halen. Vooral in Augustus kwam dit goed op dreef. Conclusies en aanbevelingen van deze primeur kunnen gevonden worden in ons projectrapport op Hobo's website.

4 X PER WEEK, 4 à 8 U

CROIX ROUGE, CAW WINTEROPVANG, SAMUSOCIAL, TOUR A PLOMB, VZW TOESTAND, CULTUREGHEM

KETMET CULTUREGHEM

"Heel speciaal voelden de dagen aan waarop we gingen zwemmen in De Nekker (te Mechelen). Tijdens geen enkele andere activiteit trokken we zowel mentaal als fysiek zo ver weg van het opvangcentrum. Er waren kinderen die héél de dag in het water zaten. Zij kwamen er enkel uit om vlug vlug een boterham binnen te spelen. Nog opvallender was de chaos in het centrum op dagen dat er zwemmen aangekondigd was. Bij andere activiteiten konden we soms teleurstelling aflezen op iemands gezicht wanneer er geen plek meer was, maar bij zwemmen zagen we tranen, huilbuien en vooral ook veel ouders die zich luidkeels in de discussie kwamen mengen. De waarde die ouders en hun kinderen aan onze activiteiten hechten zag ik nog nooit zo zichtbaar."

Niels Vantyghem, projectverantwoordelijke Staycation 2020

“Het feit dat jullie ons contacteerden of de kinderen uit het centrum niet wouden deelnemen aan activiteiten tijdens de zomervakantie. Dit was uitermate welkom voor zowel de kinderen en hun ouders. Kinderen worden op deze manier ook uit de harde realiteit van het centrum gehaald, en mogen eindelijk eens ontspannen en zich amuseren.”

Laura Van Haesendonck, voormalig teamondersteuner team CAW winteropvang

SOCIO-ARTISTIEK PROJECT: FORSITI'A

Forsiti'A versterkt enerzijds het individu en anderzijds het stadsweefsel door Brusselaars uit alle hoeken en lagen van de maatschappij samen te brengen in een professioneel omkaderd sociaal-artistiek traject. Forsiti'A wil mensen (opnieuw) een plaats geven binnen de Brusselse diversiteit, een bijdrage leveren aan de leefkwaliteit van Brussel en een tolerante maatschappij stimuleren. Het project staat open voor iedereen, maar met specifieke aandacht voor minderheidsgroepen in Brussel. Vanuit de drie partnerorganisaties vinden deelnemers hun weg naar de projecten. Via Hobo zijn dit (ex-)dak- en thuisloze mensen, via De Markten iedereen met voeling voor het project en via Link=Brussel vzw zijn dit kortgeschoolde of kansarme mensen en mensen uit etnisch-culturele minderheden. Motivatie voor deelname is even divers als de groepssamenstelling: sociaal isolement, talentontwikkeling, ambitie of gewoonweg goesting om iets moois te creëren en op de planken te staan. Bij het binnenstappen vallen alle maatschappelijk etiketten af. Iedereen is gelijk voor de wet en wordt benaderd op talent en kracht en dus niet op zijn verleden, heden, afkomst of achtergrond. De projecten hebben als doel het Brusselse stadsweefsel te versterken. Brusselaars in precaire situaties kunnen zichzelf re-integreren in de samenleving door middel van participatie, empowerment, co-creatie en een warme omgeving waar deelnemers zichzelf kunnen zijn.

JAARLIJKS PROJECT

DE MARKTEN, LINK=BRUSSEL VZW, ZINNEKE, HOMELANDS

Met Forsiti'A engageerden we ons dit jaar om deel te nemen aan twee afzonderlijke projecten., die beiden noodgedwongen stopgezet werden in Maart. ***De Zinneke parade*** *is een project dat ruimte creëert voor ontmoetingen, samenwerking en creativiteit. Het bevordert de artistieke en sociale dynamiek tussen bewoners, verenigingen, scholen en artiesten uit verschillende wijken in Brussel en daarbuiten. Vijf deelnemers vanuit Hobo volgden er samen met andere mensen vooral workshops rond percussie en ritme. In maart werd dit noodgedwongen stopgezet.* ***Homelands*** *zag het licht in 2018 en koppelt kunstenaars die nieuwkomer of vluchteling zijn aan een personeelslid van een lokale culturele instelling. Als tandem starten ze voor een periode van 4 tot 6 maanden een co-creatief en artistiek proces met lokale gemeenschapsgroepen met het begrip "HOMELANDS" als rode draad. Het gaat over een artistiek onderzoek naar wat het betekent om je thuis te voelen, om bij een plek, een stad of een gemeenschap te horen. Voor Hobo werd kunstenaar Zeinabou Hamidou Diori gekoppeld aan Hilde van gemeenschapscentrum De Markten. De eindexpo werd dit jaar vervangen door een virtueel evenement met interviews, filmfragmenten en foto's van de verschillende projecten. Bovendien startten we met Forsiti'A* ***een herbronningstraject*** *waarin we aan de missie en visie van het project werkten.*

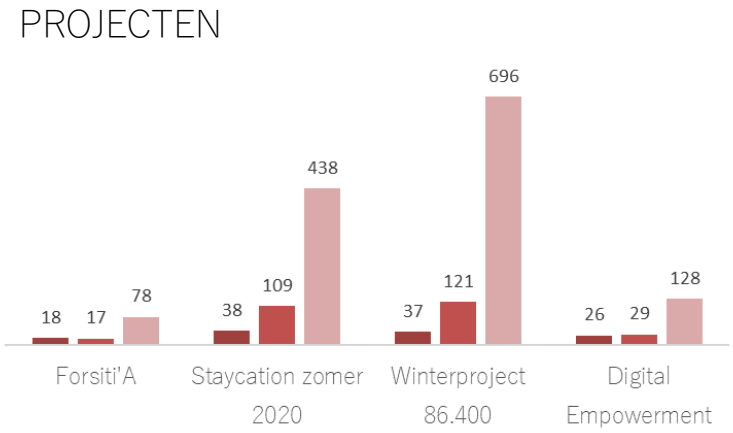

7.4 DOORVERWIJZING

Soms kan Hobo geen antwoord bieden op de vragen waarmee mensen langskomen. In zo'n gevallen is het onze taak om hen door te verwijzen naar andere organisaties in Brussel. Via onze vele partners zijn we namelijk sterk verankerd in de Brusselse sector. Wanneer een vraag van een persoon niet binnen Hobo's doelstellingen valt, proberen we de persoon steeds op het juiste adres te krijgen. Ook vindt Hobo het belangrijk om onze doelgroep te (re-)integreren in reguliere organisaties: bijvoorbeeld sportclubs, theatergroepen, organisaties die activiteiten voor kinderen organiseren en organisaties die werken met vrijwilligers. Door een verbinding te zijn tussen onze mensen en het vrijetijdsaanbod in Brussel, helpen we hen om nieuwe sociale contacten te leggen en engagementen aan te gaan. Hobo tracht vooral een rol te spelen bij de eerste contacten tussen persoon en organisatie, en op die manier een van de grootste drempels weg te nemen.

7.4.1 TICKETDOORVERWIJZING

Hobo speelt een actieve rol in de doorverwijzing van dak- en thuisloze mensen naar partners binnen en buiten de thuislozenzorg. De reden dat we deze doorverwijzingen wel expliciet vermelden – tegenover heel wat andere doorverwijzingen die we simpelweg samenbundelen wanneer we ze registeren – is door de structurele aard ervan. Aan elk van de hier vermelde doorverwijzingen is een uniek ticket verbonden dat we op naam en datum aan de vragende persoon overhandigen. Achter elk van de ticketdoorverwijzingen schuilt dus een specifiek overeengekomen manier van doorverwijzen met de respectievelijke organisatie. Hoeveel mensen per dag of week, aan welke voorwaarden moet iemand voldoen, etc. Er gebeurt geregeld een terugkoppeling tussen deze organisaties en Hobo over de wijze, de efficiëntie en bereik van de doorverwijzing. De meeste ticketdoorver-

wijzingen lossen basisbehoeften in: een douche (Doucheflux), een siësta (Pierre d'Angle), een maaltijd (RestoJet) of kledij (Solidarité Grands Groids). Maar we hebben er ook één voor het verkrijgen van een fitnessabonnement. Deelnemers van onze fitnessactiviteit kunnen met zo'n ticket aan een voordeelprijs een abonnement vragen bij onze partner FireGym. Het ticket garandeert dat de houder ervan beroep kan doen op de aangeboden diensten van de betreffende organisatie.

7.4.2 TOELEIDING TOT CULTUUR

Hobo hecht waarde aan de toeleiding naar cultuur in Brussel. Ten eerste organiseren we zelf regelmatig cultuuruitstappen. Daarnaast laten we onze leden kennis maken met het voordelige Article 27 en de Paspartoe. Met de *Art.27* kan iemand aan een

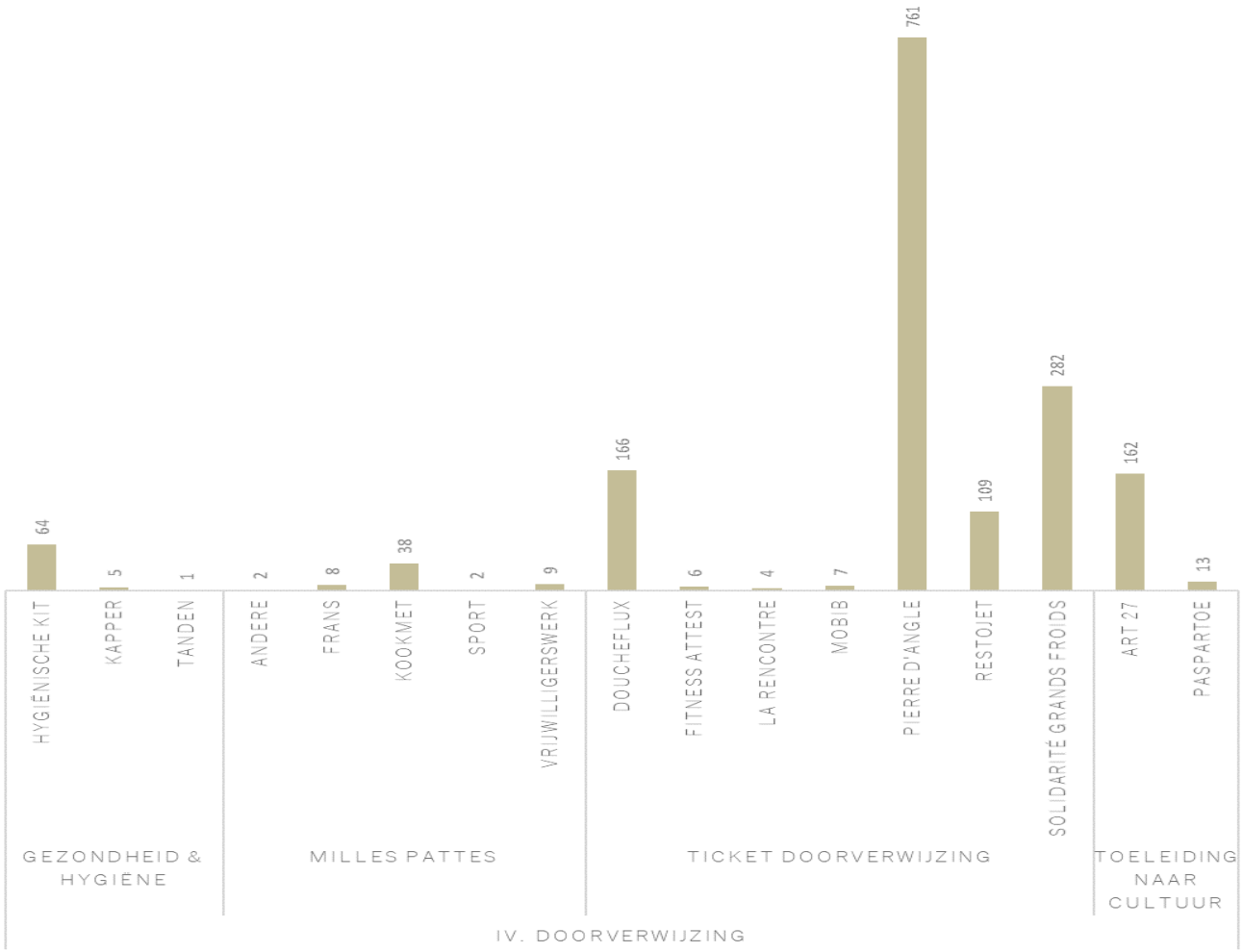

reductietarief van 1,25 euro deelnemen aan culturele activiteiten binnen culturele organisaties van de Franstalige gemeenschap. Met de Brusselse Paspartoe-kaart aan kansentarief krijgt onze doelgroep onbeperkt voordelige prijzen (meestal 2€) bij de talrijke partners van de VGC. Dit niet alleen voor cultuur, maar ook voor sport en vrije tijd!

7.4.3 DUIZENDPOOT

Tijdens dit atelier zetten we in op de individuele doorverwijzing van onze mensen naar het vrijetijdsaanbod in Brussel. Mensen komen met vragen naar sportclubs, culturele groepen, vrijwilligerswerk. We geven hen individuele afspraken waarin we samen op zoek gaan naar een organisatie of club. Hobo probeert vooral te helpen bij de eerste contacten, bijvoorbeeld bij een inschrijving of een eerste bezoek. Zo worden de drempels om deel te nemen aan reguliere activiteiten voor onze mensen zoveel mogelijk verlaagd. Voorts moedigen we mensen aan om vrijwilligerswerk op te nemen in andere organisaties, bij voorkeur buiten de sociale sector. We geloven in de kracht van een onbaatzuchtig engagement en zijn overtuigd dat dit zowel de organisatie als de persoon die het engagement opneemt op verschillende manieren versterkt.

Geïnteresseerde mensen krijgen individuele afspraken waarin zij samen met iemand van Hobo op zoek gaan naar een antwoord op de specifieke doorverwijzingsvraag die zij hebben. De drempels om succesvol door te verwijzen zijn vaak hoog (mobiliteit, beschikbaarheid, financiële middelen,…). Bijgevolg zetten we sterk in op kwalitatieve samenwerkingen met sportieve en culturele organisaties en aanbieders van vrijwilligerswerk. Hobo zet naast het in contact brengen en begeleiden naar ook in op nazorg. Op deze manier slagen we erin om duurzame oplossingen aan te bieden aan onze doelgroep.

"Maurizio doet sinds iets meer dan een jaar vrijwilligerswerk bij Kamiano, 1 à 2 keer per week staat hij klaar vanaf het begin voor alle praktische voorbereidingen. Het is een harde werker die liever te veel doet dan te weinig. Dozen klaarzetten, soep of maaltijden uitscheppen, tafels verplaatsen, niets is hem te zwaar. Ook tijdens de hele corona-periode, waar we onze werking drastisch moesten aanpakken, was Maurizio een dankbare hulp. Vaak staat hij ook mee aan de deur om de gasten (wij spreken hier in Kamiano liefst over 'de vrienden van de straat') op een ordelijke manier te ontvangen. We helpen hem momenteel zelfs aan een referentieadres bij onze organisatie. Hij blijft hopelijk nog lange tijd een vaste kracht hier, en waar we kunnen zullen we hem graag ondersteunen"

Tim De Mey, verantwoordelijke Kamiano

7.5 SENSIBILISERING

Er zijn heel wat misvattingen over thuisloosheid. Als organisatie zetten we graag in op een genuanceerde algemene opvatting

Er was veel nood aan praten dit jaar. We begonnen 2020 met veel goesting om een project op te zetten waarin we de dagelijkse realiteit van dak- en thuisloosheid tot bij politiekers en beleidsmakers zouden brengen. Het gaat erom de realiteit achter cijfers en statistieken zichtbaar te maken. Boodschappen zoals 'Armoede, dat is in de winkel staan en kiezen tussen beleg of brood". Deelnemers aan de praatgroep begonnen met ervaringen neer te schrijven en vervolgens te bespreken met elkaar. De bedoeling was om deze vanaf maart regelmatig met een aantal beleidsmakers te delen. Jammer genoeg verhinderde Corona deze vooruitzichten. De eerste lockdown betekende bijna drie maanden zonder praatgroep en herbegon in juni in de VGC-sportzaal die we toen tijdelijk gebruikten om douches aan te bieden. De overdekte binnenplaats leende zich perfect voor het veilig doorgaan van deze activiteit. We merkten meteen een hoge nood om ervaringen te delen over de lockdown en het daarmee gepaard gaande sociale isolement. In de zomer konden we de praatgroep laten doorgaan dankzij de school MABO. Nog steeds ging het vaak over de gevolgen en belevingen van de lockdown. Maar we bleven er niet bij stilstaan en spraken ook over de toekomst. In de zomer werd er bijvoorbeeld een SWOT-analyse gemaakt van Hobo en ons aanbod. Dat was bijzonder interessant, zowel voor Hobo als organisatie als voor de deelnemers. Corona was uiteraard niet plots verdwenen en de ziektegevallen gingen weer omhoog. Zo is de praatgroep een aantal keer niet doorgegaan omwille van mensen in quarantaine en de steeds veranderende maatregelen. Op het einde van het jaar gingen er maar sporadisch praatgroepen door. Daarom werd het moeilijk om voldoende thematisch te werken. We hopen dit deel van de praatgroep in 2021 opnieuw te kunnen opnemen.

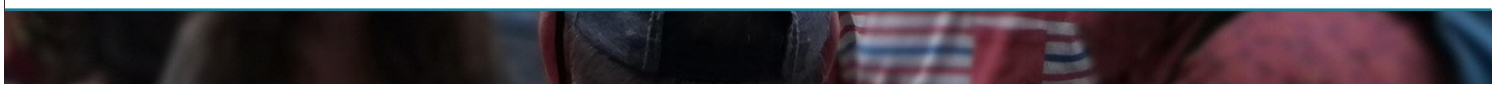

"Je fais le groupe de parole pour échanger les idées, canaliser la colère de tantes de démarches, apprendre ce qui se passe ici, apprendre à dire ma pensée et parler en public. Jouer un role en politique, dans la manière de passer les messages aux politiciens. Ça donne l'espoir pour changement."

deelnemer praatgroep

van deze problematiek. We maken er werk van om thuisloosheid vanuit onze eigen ervaring en context beter bekend te maken bij het brede publiek. Deels doen we dit door onze ervaring te delen met scholen, hogescholen en andere instanties die meer te weten willen komen.

Daarnaast werken we als dagcentrum op een heel eigen manier met het gegeven thuisloosheid: een manier waarin we geloven en die we graag kenbaar maken en verduidelijken. Het organiseren van activiteiten voor thuisloze mensen, in tegenstelling tot werken rond huisvesting of tewerkstelling, is iets dat niet als vanzelfsprekend wordt ervaren. Toch zou het dat mogen zijn. Het belang van vrijetijdsbeleving voor een persoon valt niet te onderschatten. Belangrijk is dat het de nodige energie en structuur geeft om een eigen identiteit te vormen. Ook zorgt het voor de nodige sociale contacten om zichzelf te realiseren. Tijdens presentaties aan geïnteresseerden, vrijwilligers en studenten focussen we op hoe onze aanpak deze aspecten van het menselijke leven niet uit het oog verliest.

Ook in verhouding tot andere organisaties die werken met thuisloze mensen willen we deze functie innemen. We tonen hen het positieve effect van het aanbieden van vrijetijdsbeleving en ondersteunen in de mate van het mogelijke elke (partner-)organisatie die met een dergelijk aanbod bezig is of wil beginnen. Dit kan door onze expertise te delen, ons materiaal uit te lenen, etc.

Ten slotte bieden we ook de mogelijkheid aan om stage te lopen bij Hobo. Op deze manier dragen we een steentje bij aan de sociale assistenten van de toekomst, die hopelijk onze manier van werken mee zullen nemen in hun toekomstige loopbaan.

7.5.1 PRAATGROEP

Elke tweede week gaat er op Hobo een praatgroep door. Deze praatgroep heeft tot doel om samen met de mensen van de doelgroep te praten over de moeilijke omstandigheden waarin ze leven. Een deel van de sessie gaat telkens naar het uitwisselen van ervaringen, het delen van leed en plezier en het elkaar onderling ondersteunen met raad en informatie. Het tweede deel van de praatgroep is altijd thematisch. Het thema waar we het meest op inzetten is de ‘woonproblematiek in Brussel’. Met de praatgroep proberen we niet alleen onder elkaar over de problematiek van dak- en thuisloosheid te praten. We proberen eveneens om de persoonlijke problemen te overstijgen en er mee tot bij het brede publiek of politieke autoriteiten te komen. De praatgroep wordt georganiseerd in samenwerking met ARA, een vereniging waar armen het woord nemen.

7.5.2 PRESENTATIES EN RONDLEIDINGEN

Hobo krijgt geregeld de vraag naar toelichting bij de problematiek thuisloosheid of bij onze organisatie. We gaan hier graag op in. Ook dit jaar heeft hobo tal van studenten over de vloer gekregen, rondleidingen gegeven of presentaties

gegeven aan scholen en hogescholen. Vanuit de specifieke werking van Hobo richten we ons bij deze presentaties vaak op het belang van vrijetijdsbesteding voor dak- en thuisloze mensen, en op het belang van inzetten op het (her-)creëren van een sociaal netwerk. We vertrekken vanuit onze eigen werking om ook de algemene problematiek van thuisloosheid te behandelen en te nuanceren.

- 6/01/2020: deelname aan film “wij zijn klein”: problematiek dak- en thuisloosheid toelichten
- 6/03/2020: uitleg aan groep studenten (20) over dak- en thuisloosheid. Profiel van deze doelgroep.
- 17/09/2020: Observatoire de la santé et du social; thema “travailleurs précaires/pauvres”
- 23/09/2020: uitleg aan groep studenten (80) over dak- en thuisloosheid. Profiel van deze doelgroep.
- 18/12/2020: thema « individuele begeleidingen » aan groep studenten

7.5.3 VERTEGENWOORDIGING

Hobo zetelt in heel wat vergaderingen waar we steeds opnieuw de belangen van de doelgroep behartigen. Enkele voorbeelden hiervan zijn de vergaderingen van het project 86.400, BICO (federatie), regio-overleg Brussel, Stuurgroep ARA, Actiris (participatie overleg Begeleidingscomité), bijeenkomsten dagcentra te Brussel (georganiseerd door AMA), algemene vergadering Mission Locale Bruxelles-ville, etc.

7.5.4 SIGNALISATIE EN BELEIDSVERANDERING

Ook is het belangrijk dat we als organisatie de belangen van onze doelgroep verdedigen op de niveaus waar beslissingen genomen worden die van invloed zijn op hen. Om grondig te kunnen signaleren zorgen we ervoor dat we systematisch maatschappelijke problemen en mogelijke oplossingsperspectieven inventariseren. Dat laat ons toe om terugkerende problemen waarvoor een structurele oplossing mogelijk is te signaleren aan de betrokken instanties.

We trachten m.a.w. het beleid van een organisatie of overheid structureel te veranderen. Dit kan bijvoorbeeld door samen met de organisatie of overheidsinstantie een verandering in een manier van aanpak te bewerkstelligen, zoals bijvoorbeeld een aanpassing van een reglement.

Op die manier werken we aan structurele oplossingen voor de problemen die we dagelijks tegenkomen. Hobo schuwt hierin geen moeilijke gesprekken en grijpt mogelijkheden aan om met beleidsmakers te overleggen of via media de problematiek van dak- en thuisloosheid naar voor te schuiven.

- Droit à un Toit (zie 7.5.5): zetelen in de algemene vergadering van Bruss'Help om ervaringen van de doelgroep tot bij de bevoegde instanties te krijgen.
- 13/01/2020: Bijeenkomst bij kabinet Maron: Standpunten van Droit à un Toit (DAT) toelichten om van een beheren van dakloosheid naar een einde van dakloosheid te streven.
- 16/07/2020: Chez Nous: uitwerken van plan van aanpak toekomst van hun inloopcentrum.
- 06/10/2020: werkdag bruss'Help Bico: opstellen van een document met aanbevelingen
- 26/10/2020: deelname aan cultuurplatform; inspiratiemoment 3; stadsmakers. Rol van Hobo was aantonen hoe culturele/artistieke centra een maatschappelijke rol kunnen opnemen vanuit het voorbeeld van de hub opgezet samen met Beursschouwburg en Globe Aroma.
- 19/11/2020 (start): Deelname aan Digitally Inclusion Ecosystem: 30 participants from large companies, associations and governmental organizations divided into 3 teams all working on one of the challenges tackled within the Digital Inclusion Ecosystem: (1) Digital Access (2) Digital Skills (3) Digital Stress. Rol van Hobo is om de bedrijven, banken, overheidsdiensten bewust laten zijn van de digitale competenties die ze verwachten van mensen met een digitale achterstand. Duwen naar oplossingen.
- Deelname aan "Screening onderwijskwaliteit Sociaal werk odisee". Rol van Hobo is ervaringen van het werkterrein toetsen aan de lesinhouden van de opleidingen sociaal werk.

7.5.5 SOCIALE ACTIE

Een tweede manier waarop we politiek werk verrichten is door het organiseren van sociale acties. Vooral via onze actieve deelname aan Droit à un Toit (DAT) organiseerden we in 2020 verschillende acties die tot doel hebben om de problematiek van, maar ook oplossingen voor, dak- en thuisloosheid te Brussel in de kijker te stellen. Veel van deze acties zijn gericht op het **heroriënteren van de politieke blik ten aanzien van dak- en thuisloosheid**. Deze is volgens ons nog teveel gericht op het 'beheren van dakloosheid' en te weinig op het verhinderen ervan. Voor meer info over DAT kan u de website https://droitauntoit-rechtopeendak.brussels/ raadplegen. Hobo is een actieve organisator binnen deze beweging sinds het ontstaan ervan in 2017.

- DAT: actie 'pas encore confiné' tijdens lockdown
- DAT 1/09/2020: manifestatie anti-expulsie.
- DAT 17/10/2020: Santé en Lutte (deel 'wonen')
- Hobo 23/10/2020: deelname en partner van de campagne van welzijnszorg: "goed betaalbaar wonen'

8. FINANCIEEL VERSLAG

VLAAMSE GEMEENSCHAPSCOMMISSIE: subsidie voor de organisatie van het dagcentrum, huursubsidie voor de sportzaal, Staycation voor project met kinderen tijdens de zomer.

GEMEENSCHAPPELIJKE GEMEENSCHAPSCOMMISSIE: subsidie voor de organisatie van het dagcentrum en subsidie in kader van Project 86.400 (winteropvang)

ACTIRIS: Partnership inzake "Begeleiding specifieke doelgroepen", geco's voor de trajectbegeleiding van specifieke doelgroepen

SOCIALE MARIBEL: subsidie bijkomende tewerkstelling bij CAW Brussel en Hobo vzw

ARMOEDEFONDS KONING BOUDEWIJN STICHTING: Subsidie ter ondersteuning van het digitale luik van Hobo

COVID19-FONDS: subsidie betreffende ondersteuning van organisatie tijdens de eerste lockdown

ING DIGITAL EMPOWERMENT: Subsidie ter ondersteuning van het digitale luik van Hobo

GIFTEN: Veel mensen hebben ons gesteund met Financiële giften of giften in natura. Hartelijk dank aan iedereen die ons op deze manier gesteund heeft. Een speciale vermelding gaat naar de Ancien Belgique die een giftenwerving heeft georganiseerd voor onze oudejaarsfeestacties en naar de Beursschouwburg die zijn gebouw ter beschikking heeft gesteld gedurende de eerste en de tweede lockdown (fase 2 en 4 in dit verslag) .

Wij danken deze subsidiërende instanties, namens onszelf en de doelgroep, voor het vertrouwen en hun steun aan Hobo!

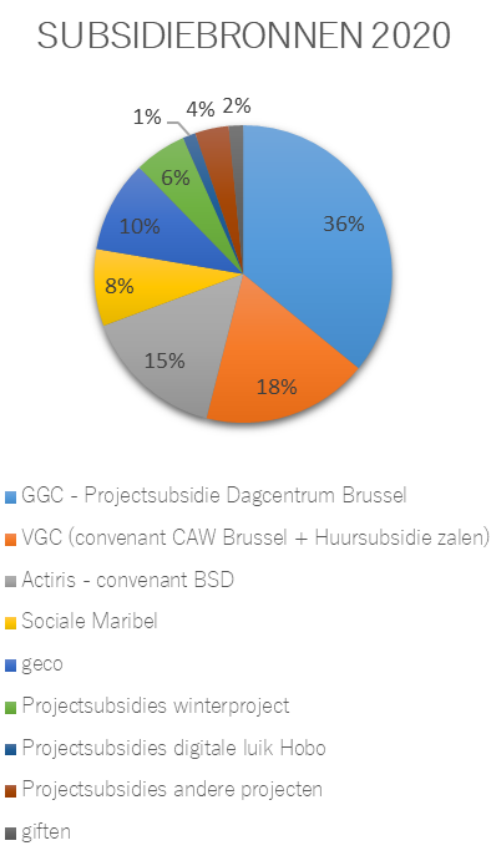

9. HOBO IN DE PERS

https://www.bruzz.be/brussel-helpt/daklozenorganisatie-kaapt-website-brusshelp-2019-11-14

https://www.bruzz.be/samenleving/surviving-brussels-de-app-voor-mensen-armoede-2019-03-20

https://www.bruzz.be/videoreeks/dinsdag-3-maart-2020/video-hobo-biedt-dak-en-thuisloze-kinderen-een-uitlaatklep-gewoon

https://www.bruzz.be/samenleving/hobo-vzw-ziet-doelpubliek-vervijfvoudigen-corona-heeft-mensen-dakloos-gemaakt-2020-04

https://www.bruzz.be/samenleving/beursschouwburg-wordt-onthaalcentrum-voor-daklozen-2020-04-23

https://www.bruzz.be/samenleving/kunnen-we-alle-brusselaars-een-dak-boven-hun-hoofd-geven-2020-05-17

https://www.bruzz.be/samenleving/de-digitale-corona-kloof-wat-heb-je-aan-info-websites-zonder-computer-2020-03-29

https://www.apache.be/2020/04/10/middenveld-springt-creatief-in-de-bres-voor-meest-kwetsbaren/

https://www.sampol.be/2020/04/sociaal-werk-in-tijden-van-corona

https://www.alterechos.be/housingpostcorona/

https://www.abconcerts.be/nl/nieuws/stories/jullie-kochten-samen-7447-maaltijden-voor-hobo/3154/

https://www.bruzz.be/samenleving/backstage-keuken-van-ab-doet-dienst-voor-oudejaarsmaaltijden-voor-daklozen-2020-12-16

https://www.rtbf.be/info/belgique/detail_coronavirus-le-centre-culturel-bruxellois-beursschouwburg-se-transforme-en-accueil-pour-sans-abri?id=10651254

https://www.vrt.be/vrtnws/nl/2020/12/17/ab-open-met-oudjaar/

10. NAWOORD

'Opnieuw een vast team van collega's, en dus op naar een stabiel jaar waarin we ons kunnen focussen op onze activiteiten en tewerkstellingsbegeleidingen.'

Met deze zin sloot ik het nawoord in ons jaarverslag van 2019 af.

Maar het is net iets anders uitgedraaid.
We hebben een dagcentrum gerund in de Beursschouwburg – 2 keer zelfs.
Een oudejaarsactie vanuit de AB.
Samen met de VGC organiseerden we gedurende de lockdown een plaats waar mensen doorheen de dag een douche konden nemen.
Middagmaaltijden werden uitgedeeld voor wel 120 personen per dag.
Een begrafenis organiseerden we voor Albert, Hobo-bezoeker sinds jaar en dag, en dit jaar jammer genoeg gestorven.

Het was een erg intens jaar voor ons team, waar we soms (bijna) de grens bereikten van wat we konden dragen. Maar we weten waarom we het deden.
Want we konden wél een stabiele plaats zijn voor onze mensen.
Rust brengen wanneer ze het nodig hadden.
We hebben hen niet losgelaten.

Durf ik schrijven dat 2021 waarschijnlijk toch wel iets rustiger zal worden?

Tom Carlier

DAGCENTRUM **HOBO** CENTRE DE JOUR
KOGELSTRAAT 24 RUE DU BOULET
1000 BXL
02 486 45 10
CONTACT@HOBO.BRUSSELS